

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

پښتو

لومړۍ ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسی کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري
په بازار کې یې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سر غړونکو سره قانوني چلند کېږي.

ISBN 978-9936-25-154-0

9 789936 251540 >

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

پښتو

لومړۍ ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ . ش .

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کميټې

ليکوالان:

۱. سر مؤلف پير محمد (وردگ) او سوسن (وردگ).

تاييد او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرگو د ديني، پوهني او لوړو زده کړو د کميسيونونو غړي.

د خپرني او تدقيق کميټې:

کابل پوهنتون:

۱. پوهندوی محمد رفيق رفيق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبياتو د پوهنځي د پښتو ديپارتمنت استاد.
۲. پوهنمل مکمل د کابل پوهنتون اداري مرستيال.
۳. پوهنمل محمد آقا شېرزاد د ښوونې او روزنې پوهنځي استاد.
۴. پوهنوال لطف الله صافي د کابل پوهنتون استاد.
۵. ډاکټر الف شاه خدران د ټولنيزو علومو د پوهنځي استاد.

علومو اکاډمي:

۱. خپرونکی عبدالله بختناڼی خدمتگار د افغانستان د علومو د اکاډمۍ پخوانی غړی.
۲. خپرونکی حبيب الله رفيع د افغانستان د علومو اکاډمۍ علمي غړی.
۳. سر خپرونکی عبدالواجد واجد د افغانستان د علومو د اکاډمۍ د ژبو او ادبياتو د مرکز رئيس.

پوهني وزارت:

۱. ډاکټر صديق الله ويرا د پوهني وزارت سلا کار.
۲. پوهاند گل رحمن د ښوونې او روزنې د پوهنځي رئيس.
۳. د سر مؤلف مرستيال امين الله نژند د پښتو ديپارتمنت علمي او مسلکي غړی.
۴. د مؤلف مرستياله فروزان خاموش د پښتو ديپارتمنت علمي او مسلکي غړی.
۵. محمد عزيز تحريک د پښتو ديپارتمنت آمر.
۶. د مؤلف مرستيال محمد سهراب ديدار د پښتو ديپارتمنت علمي او مسلکي غړی.
۷. فريده نايبي د پښتو ديپارتمنت علمي او مسلکي غړی.
۸. انځورگران: سيد انور مېچنخېل او محمد ظاهر طاهري د آرت او هنر د ديپارتمنت غړي.

د محتوا، ديني، او ادبياتو، فرهنگي او سياسي برخو د خپرني او کره کتنې کميټې:

- ۱- دوکتور محمد يوسف نيازي د پوهني وزارت سلا کار.
- ۲- محمد اصف ننگ د پوهني وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئيس.

د تدقيق، تصحيح او څارني کميسيون:

دکتور عبدالغفور غزنوي د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او د ساينس د مرکز معين - د کميسيون رئيس.
 د سر مؤلف مرستيال عبدالظاهر گلستاني د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف لوی رئيس. - غړی
 سيد محمود خلیق د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست علمي غړی - غړی

کمپوز او ډيزاين: رحمت الله غفاري او حميدالله غفاري

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچي يې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي	پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلېږي	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

ګرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکي دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لویو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لاسه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

فهرست

..... د چمتووالي دوره	
..... انځوربزه الفبې	
..... ۱. ۱، الله (ج)	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲. آ، آسمان	(۳ دري ساعتونه)
..... ۳. ب، بريالی	(۳ دري ساعتونه)
..... ۴. پ، پوپل	(۳ دري ساعتونه)
..... ۵. ت، تله	(۳ دري ساعتونه)
..... ۶. ټ، ټال	(۳ دري ساعتونه)
..... ۷. ټ، ټور	(۳ دري ساعتونه)
..... ۸. ج، جاله وان	(۳ دري ساعتونه)
..... ۹. ح، حج	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۰. خ، خيمه	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۱. چ، چارمغز	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۲. څ، څرخي	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۳. ځ، ځنگل	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۴. د، دوکان	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۵. ډ، ډنډ	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۶. ذ، آذان	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۷. ر، رمه	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۸. پ، پوند	(۳ دري ساعتونه)
..... ۱۹. ز، زرگر	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۰. ژ، ژرنده	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۱. ږ، وړی	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۲. س، سابه	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۳. ش، شپون	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۴. ښ، ښار	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۵. ص، صندلی	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۶. ض، حوض	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۷. ط، طوطي	(۳ دري ساعتونه)
..... ۲۸. ظ، منظره	(۳ دري ساعتونه)

(۳ دري ساعتونه)	۲۹. ع، ساعت
(۳ دري ساعتونه)	۳۰. غ، غاښ
(۳ دري ساعتونه)	۳۱. ف، فوټيال
(۳ دري ساعتونه)	۳۲. ق، قلم
(۳ دري ساعتونه)	۳۳. ک، کور
(۳ دري ساعتونه)	۳۴. ګ، ګلان
(۳ دري ساعتونه)	۳۵. ل، لو
(۳ دري ساعتونه)	۳۶. م، مور
(۳ دري ساعتونه)	۳۷. ن، نارنج
(۳ دري ساعتونه)	۳۸. ڼ، اتڼي
(۳ دري ساعتونه)	۳۹. و، واوړه
(۳ دري ساعتونه)	۴۰. ه، اړه
(۳ دري ساعتونه)	۴۱. ی، منی
(۳ دري ساعتونه)	۴۲. ې، مېوې
(۳ دري ساعتونه)	۴۳. ۍ، هګۍ
(۳ دري ساعتونه)	۴۴. ئ، ولولئ
(۳ دري ساعتونه)	۴۵. ي، منګي
(۳ دري ساعتونه)	۴۶. هـ، هیلۍ
(۳ دري ساعتونه)	۴۷. د الفبې تکرار او تمرینونه
(۳ دري ساعتونه)	۴۸. د الفبې ترانه
(۳ دري ساعتونه)	۴۹. دکال موسمونه
(۳ دري ساعتونه)	۵۰. اختر
(۳ دري ساعتونه)	۵۱. زمونږ هېواد
(۳ دري ساعتونه)	۵۲. بیړغ
(۳ دري ساعتونه)	۵۳. جرګه
(۳ دري ساعتونه)	۵۴. کوټره
(۳ دري ساعتونه)	۵۵. همکاري
(۳ دري ساعتونه)	۵۶. ښه انسان
(۳ دري ساعتونه)	۵۷. زغم
(۳ دري ساعتونه)	۵۸. ښه ماشومان
(۳ دري ساعتونه)	۵۸. اوبه او ژوند

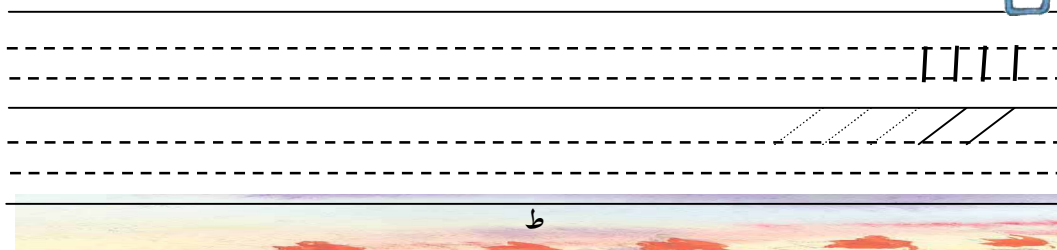
..... لمر	۵۹
..... روغ سپی	۶۰
..... بدکارونه	۶۱
..... اورلگیت	۶۲
..... خوانی لثوم	۶۳
..... انا	۶۴
..... درناوی کول	۶۵
..... دوستی او ملگرتیا	۶۶
..... روغه جوړه	۶۷
..... کتاب	۶۸
..... دهیلی بدشکله بچی	۶۹

یادونه:

دپښتو مضمون په یوه اونۍ کې (۸) ساعته لري او موږ په یوه کال کې (۲۸) اونۍ لرو چې په یوه کال کې ۲۲۴ ساعته کيږي اوس نو دپښتو د کتاب چمتوالي دورې، انځوریزه الفبې او الفباهه مو ۲۱ ساعته ورکړي دي. دپاتې کتاب هر لوست ته مو ۳ ساعته او هر مخ ته د کتاب مو یونیم ساعت او پاتې یو نیم ساعت مو د هر لوست تمرینونو ته ورکړی دي.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دچمتووالي دوره

گ گ گ
گ گ گ

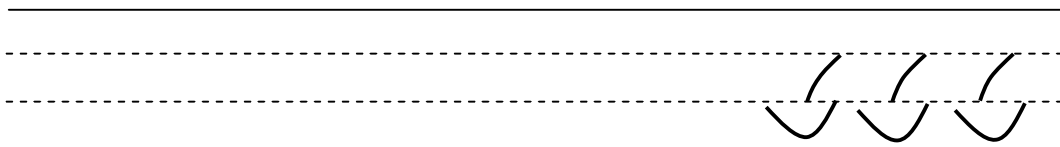

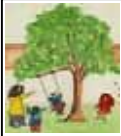

Handwriting practice lines for the letter 'b'. The lines consist of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'b' is shown in its cursive form and its printed form. The cursive 'b' is formed by a counter-clockwise curve starting from the middle line, touching the top line, and ending at the bottom line. The printed 'b' is formed by a circle starting from the middle line, touching the top line, and a vertical stem extending to the bottom line. The sequence of characters is: cursive 'b', cursive 'b', printed 'b', printed 'b', printed 'b'.

انخوریزه الفبې

 ت	 ت		 ب	 ا	 آ
 خ	 خ	 خ	 ح	 ش	
 پ	 ز	 ر	 ذ	 به	 د
 ص	 ښ	 ش	 س	 ډ	 ژ
 ف	 غ	 ع	 ظ	 ط	 ض
 ن	 م	 ل	 ها	 اـ	 ق
 پ	 ی	 هـ	 ه	 و	 ڼ
			 ښ	 ی	 ی

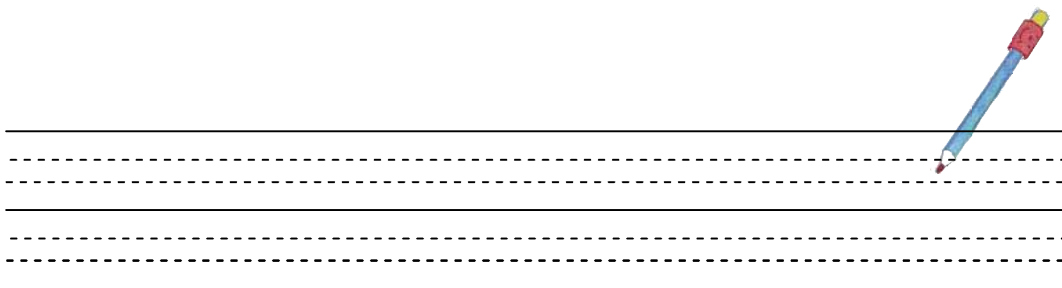
Handwriting practice lines with a pencil illustration on the right.

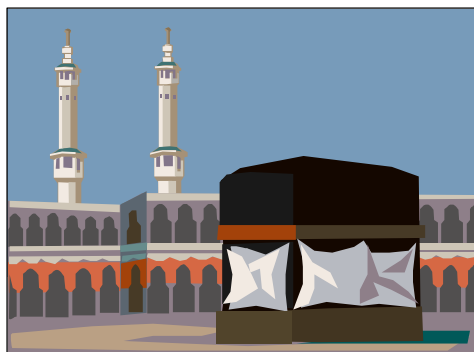

الفبا

ا	آ	ب	پ	ت	ث	ث
ج	چ	ح	خ	ش	ح	د
ه	ذ	ر	ړ	ز	ژ	ږ
س	ش	ښی	ص	ضی	ط	ظ
ع	غ	فا	قا	کا	ها	ل
م	ن	ڼ	و	ه	ه	ی
پ	ی	ئ	ی			

۱

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي وکولی شي د (۱) د توري نوم
بڼه، غږ او لیکل زده کړي.

پوښتنې:

انار

۱. په پورتنی انځور کې څه وینئ؟

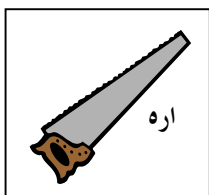
۲. مور د چا بنده ګان یو؟

انبور

۳. د الف، شکل څه شي ته ورته دی؟

الله (ج)

اره

الله (ج) یو دی .

۱ - الله

الله
مور د الله (ج) بنده ګان یو.

۱. زده کوونکي دې د (الف) غږ په یوازې او گروبي توگه ادا کړي.

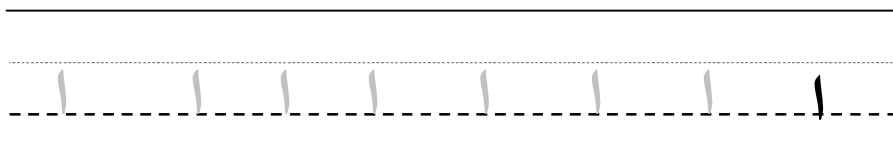
۲. زده کوونکي دې د مخکینۍ پانې د چوکاټ د کلمو په خپو کار وکړي.

۳. زده کوونکي دې د (الف) د توري شکل په هوا کې په گوته رسم کړي او

دهغې آواز دې هم وکارې.

کورنۍ دنده

آ

د دې لوست موخه داده چې زده کوونکي د (آ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژندلی شي او هم یې ولیکلی شي.

پوښتنې:

۱. په پورتنی انځور کې څه وینئ؟

۲. د شپې په آسمان کې څه شی وینئ؟

آس

آلو

آسمان

د آسمان دی.

آس - مان

آسمان ستوري لري.

آسمان

۱. زده کوونکي دې د (آ) غږ په یوازې او تکروري توگه ادا کړي.

۲. زده کوونکي دې د مخکینۍ پانې دچوکاټ دکلمو په څپو کار

وکړي.

۳. زده کوونکي دې د (آ) دتوري شکل په هواکې په گوته رسم

کړي، اودهغه آواز دې هم وباسي.

۴. زده کوونکي دې د (آ) توری په خپلو کتابچوکې په کور کې

ولیکي.

کورنی دنده

ب

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ب) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژنلی شي او هم یې ولیکلی شي.

پوښتنې:

باز

۱. په پورتنی عکس کې څه وینئ؟

۲. په خوراکی شیانو کې موخه شی خوښیږي؟

۳. ستاسو په کور کې د چا د رباب غږول زده دي؟

رباب

بادام

بريالی

بريالی کباب خوري .

بابا هم کباب خوري.

ک - باب

با - با

باد

کباب

بابا

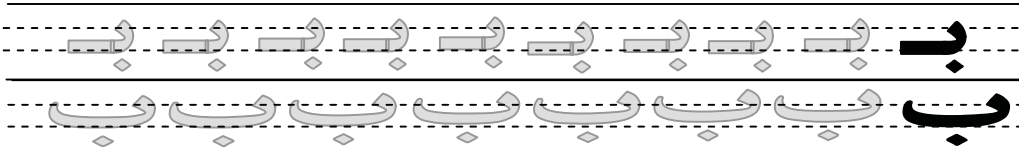
باد

۱. زده کوونکي دې د (ب) غږ په یوازې او گروپي توگه ادا کړي.
۲. زده کوونکي دې د مخکینی پانې دچوکاټ دکلمو په خپو کار وکړي.
۳. زده کوونکي دې د (ب) دتوري شکل په هواکې رسم کړي او دهغې آواز دې هم وباسي.
۴. زده کوونکي دې د (ب) توری په خپلو کتابچو کې په کور کې ولیکي.

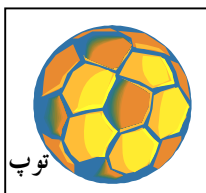
کورنی دنده

پ

د دې لوست موخه داده چې زده کوونکي د (پ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او وليکي.

پوښتنې:

۱. پرته له توپ څخه پر نورو کومو شیانو لوبې کوي؟

۲. د کومو شیانو نومونه په (پ) سره پیل کېږي؟

۳. آیا تاسې پل پېژنئ؟

پوپل

پوپل توپ لري.

په توپ لوبې کوي.

زما توپ سپین دی.

تو - پ
پو - پل
پا - ده

توپ

پوپل

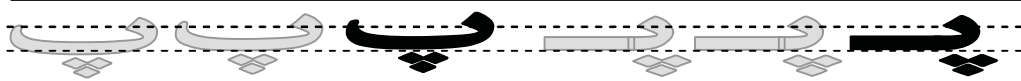
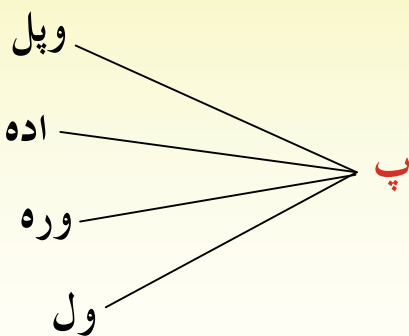
پاده

۱. زده کوونکي دې د (پ) د توري غږ په یوازې او گروپي توگه ادا کړي.
۲. زده کوونکي دې د (پ) توری لس ځلي په خپلو کتابچو کې وليکي.
۳. زده کوونکي دې د مخکینۍ پانې د چوکاټ د کلمو په څپو کار وکړي.
۴. زده کوونکي دې د لاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (پ) په توري سره پیل شوي دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

ت

ددې لوست موخه داده چې زده کوونکي د (ت) دتوري نوم، بڼه اوغږ وپېژني او وېي لیکي.

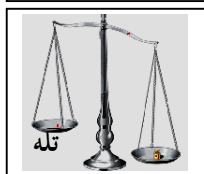
۱. آیا تاسو تله پیژنئ؟

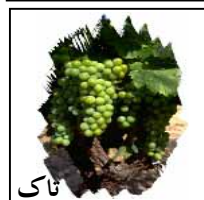
تبر

۲. تله د څه شي له پاره کارول کېږي؟

۳. کله چې ونې په تبر پرې کړئ بیا لږکي دڅه له پاره په کارېږي؟

تله

تاک

تله

دا تله ده.

توتیا توت تلي.

توت تور هم وي.

ت - له

تو - تیا

تو - تان

تول

تله

توتیا

توتان

تول

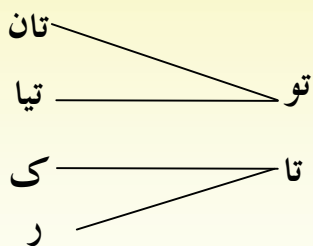

۱. زده کوونکي دې د (ت) دتوري غږ، په يوازې او گروپي توگه ادا کړي.

۲. زده کوونکي دې د (تله، توتيا، توتان، تول) کلمو په څپو باندې کار وکړي.

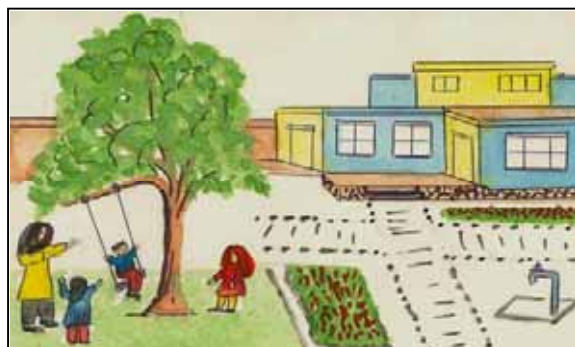
۳. زده کوونکي دې د لاندې تمرين له نيمگړو کلمو څخه چې په (تو، تا)

سره پيل شوې دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

پ

ددې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (پ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او وې لیکي.

پوښتنې:

کت

۱. په پاس انځور کې څه شیان وینئ؟

۲. دخټک بل بوټ څه شو؟

بوټ

۳. تاسې کله په ټال کې زنگیدلي یاست او که زنگیدلي یئ

و نه وېرېدئ؟

بوټان

خاتوله په ټال کې زانگي.

خ - ټک

ټال

غ - ټ

د خټک د خاتولې ورور دی.

خټک

ټال

غټ

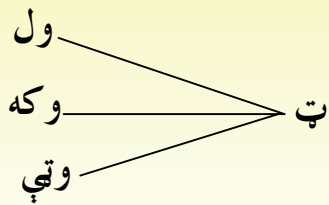
د خټک بوټان تور دي.

۱. زده کوونکي دې د(ختک، ټال اوغټ) دکلمو په څپو باندي کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندي تمرين له نيمگړو کلمو څخه چې د (ټ) په

توري پيل شوې دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

ټ ټ ټ ټ ټ ټ ټ ټ

ث

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ث) دتوري نوم، بيه او غږ وپېژني او ويې ليکي.

ثريا

کوثر

جرثقیل

پوښتنې:

۱. په انځور کې څه شیان وینئ خبرې پرې وکړئ؟
۲. آیا تاسې باغچه لری او څه په کې کړئ؟
۳. باران څه ښکته لري؟
۴. نور دکال څومه میاشت ده؟

ثور

ثور د پسرلي دویمه میاشت ده.

په ثور کې ګلان شنه کېږي.

کوثر په باغچه کې ګلان کړي.

ث - یا

ثو - ر

کو - ثر

ثريا

ثور

کوثر

۱. زده کوونکې دې د (ث) دتوري، غږ، په يوازې او گروپي توگه ادا کړي .
۲. زده کوونکي دې د (ثريا، ثوراو کوثر) دکلمو په خپو باندي کار وکړي.
۳. زده کوونکي دې دچوکاټ له مخې دتورو خخه کلمې جوړې کړي.

ور	ث
	ريا

کورنۍ دنده

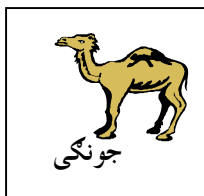
ث ث ث ث ث ث ث

ج

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ج) دتوري نوم، بڼه او غږ وپېژني او بې وليکي.

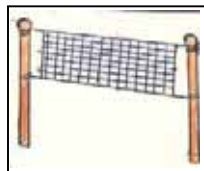
پوښتنې:

جونگي

جرايي

جال

۱. تاسې کله جاله ليدلې ده؟

۲. له جالې څخه څه کار اخيستل کېږي؟

۳. داوبن څخه څه کار اخيستل کېږي؟

جاله وان

دا جاله ده.

سراج جاله وان دی.

د بنوونځي ميدان جال لري.

جا- له - وان

س- راج

جا - له

جون - ځي

جاله وان

سراج

جاله

جونگي

ح

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ح) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او وپي ليکي.

پوښتنې:

حلوا

حوض

حاجي

۱. په پورته عکس کې څه ويني؟

۲. حاجيان په مکه معظمه کې څه کوي؟

۳. ستاسې له کلي څخه څو تنه حج ته تللي دي؟

۴. حج په چا فرض دی؟

حج

ذبيح حج ته ځي .

حل - وا

حو - ض

حا - جي

د جمال کا کا حاجي دی.

حلوا

حوض

حاجي

حج کول فرض دی.

خ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د(خ) دتوري نوم، بڼه اوغږ وپېژني او وپي ليکي.

پوښتنې:

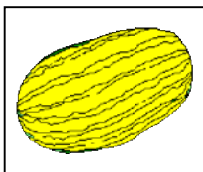

خياط

۱. تاسو د کوچيانو خپمې ليدلي دي؟

۲. کوچيان ولې له يوه ځای څخه بل ځای ته ځي؟

۳. کوچيان کوم څاروي ساتي؟

ختکي

خپمه

دخرما ونه

کوچيان خپمې لري.

خپ - مه

پ - خ - وي

تر - يخ

په خپمو کې ژوند کوي.

خپمه

پخوي

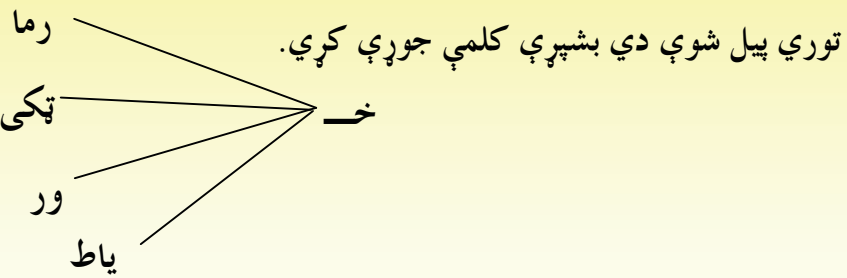
تريخ

لمر ختکي پخوي.

۱. زده کوونکي دې د (خیمه، پخوي او تريخ) دکلمو په څپو کارو کړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندې تمرین له نیمگړو کلمو څخه چې د (خ) په

تمرین

خ خ خ خ خ خ خ خ

چ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (چ) د توري نوم، بڼه او غبر وپېژني او هم يې وليکي.

پوښتنې:

۱. آیا تاسې په کوم ځای کې د چارمغز ونه لیدلې ده؟

۲. تاسې څو ډوله چارمغز پېژنئ؟

۳. شات دڅه شي څخه لاس ته راځي؟

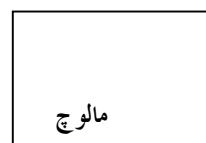
مچی

چتری

چاینکه

مالوچ

چارمغز

موچي چارمغز راوړل .

کوچی توت او چارمغز خوري.

په چمن کې ونې ولاړې وي.

چ - من

چار - مغز

کو - چی

چمن

چارمغز

کوچی

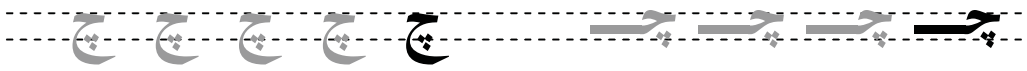

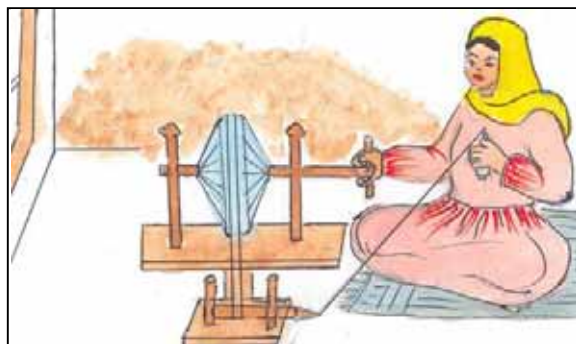
۱. زده کوونکي دې د (چارمغز، چمن او کوچي) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.
۲. زده کوونکي دې د (چ) د توري څخه دچوکاټ له منځې کلمې جوړې کړي.

	ی جوشه	
بک	چا	
	لاک	

کورنی دنده

خ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (خ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې ولیکي.

پوښتنې:

خمڅه

۱. په پورتنی انځور کې ښځه څه کوي؟

۲. تاسې په کور کې خمڅۍ لرئ؟

۳. بزگران څپره دڅه له پاره جوړوي؟

څاه

خرڅه

څپره

زما مور **خرڅه** کوي.

خر - څه

کڼل - څپ - ره

لیم - څی

خرڅپ ته په لېمڅي ناسته ده.

خرڅه

کڼل څپره

لېمڅي له وړيو **څخه** جوړېږي.

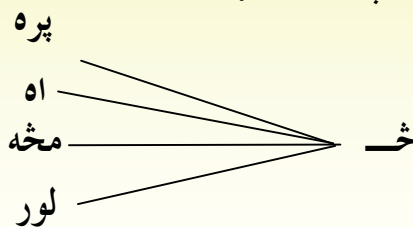
لېمڅی

۱. زده کوونکي دې د (خرخه، گل، خېره او لېمڅي) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (خ) په توري پیل شوې دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

خ خ خ خ خ خ خ خ خ خ

خ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (خ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې ولیکي.

پوښتنې:

آیا تاسې ځنگل لیدلی دی؟

په ځنگله کې کوم، کوم شیان پیدا کېږي؟

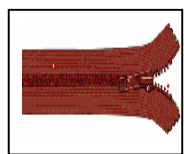
په کوم موسم کې دونو د پانورنگ ژېړ وي؟

ځاله

ږمنځ

ځنځير

ځنگل

دا ځنگل دی.

اجمل ځنگله ته ځي.

بنځې اونارینه په ځنگل کې پانې

ټولوي.

بنځې دزده کړې حق لري.

ځن - ځکل

ځ - م - کې

ورځ

ځنگل

ځمکې

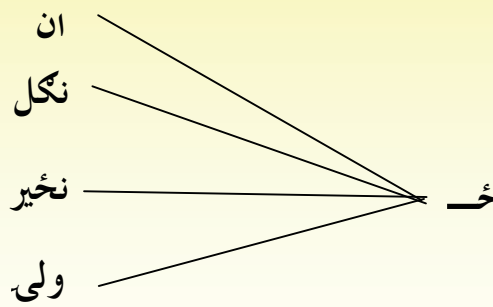
ورځ

۱. زده کوونکي دې د (ځنگل، ځمکې او ورځ) دکلمو په څپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ځ) په توري پیل شوې دي،

بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

خ خ خ خ خ خ خ خ

د

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (د) د توري نوم، بڼه او غبر وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

دستکول

۱. تاسو شيان چېرته اخلي؟

۲. له دوکان څخه د خپلې خوښې کوم شيان اخلي؟

۳. له دوکان څخه پرته نور په کومو ځايونو کې سودا اخلي؟

رود

دوکان

و دود دوکان لري.

دروازه

دو - کان

دا - دا

و - دود

په دوکان کې سودا خرڅوي.

دو-کان

دا-دا

و-دود

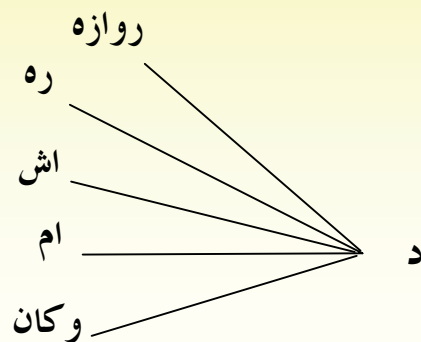
داود له و دود سره مرسته کوي.

۱. زده کوونکي دې د (دوکان، ودود، دادا) دکلمو په څپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (د) په توري پیل

شوي ، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

ڊ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ډ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

ډاکټر

ډول

راډيو

پوښتنې:

۱. په انځورونو کې څه شی وینئ؟
۲. آیا تاسې کوم وخت په ډنډه کې لمبلي دي؟
۳. له ډنډه څخه څه ډول گټې اخلي؟
۴. پرته له ډنډونو څخه نور له کومو ځایونو نه اوبه په لاس راځي؟

ډنډه

مور په باغچه کې یو ډنډه لرو.

خلک په پاڼو ډنډونو کې لامبي.

ډېوه او رشاد په خپل وخت ډوډۍ خوري.

ډ - نډه

ډ - ول

ډو - ډۍ

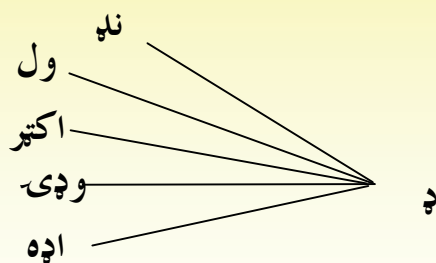
ډنډه

ډول

ډوډۍ

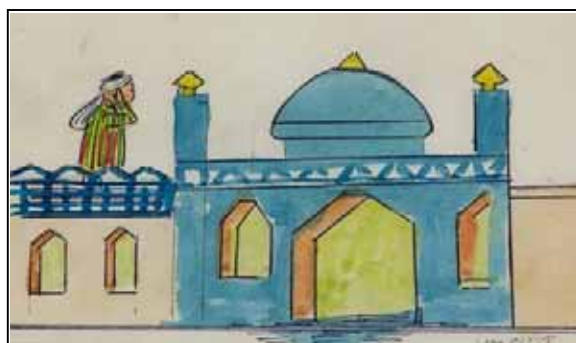
۱. زده کوونکي دې د (ډ) دتوري شکل په هوا کې رسم کړي.
۲. زده کوونکي دې د (ډنډ، ډوډۍ او ډول) دکلمو په خپو کار وکړي.
۳. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ډ) په توري پیل شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

ډ ډ ډ ډ ډ ډ ډ

ذ

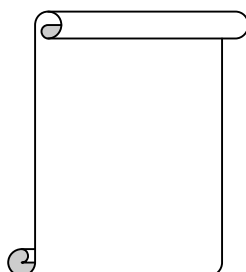
د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ذ) د توري بڼه، نوم او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

ذره بين

ذاکره

کاغذ

پوښتنې:

۱. په انځورونو کې څه شی وینئ؟
۲. ملا ولي آذان کوي؟
۳. ملا څو وخته آذان کوي؟
۴. ذره بين دڅه شي له پاره کارول کېږي؟

آذان

ملا آذان کوي.

ذا - کره

آ - ذان

کا - غذ

جا - ذب

ذکي جومات ته ځي.

ذاکره

آذان

کاغذ

جاذب

په جومات کې لمونځ کوي.

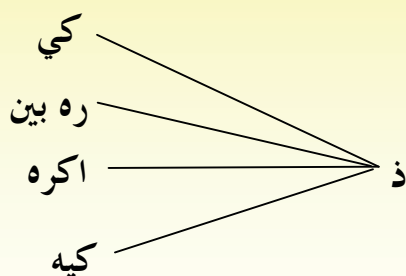

۱. زده کوونکي دې د (آذان، کاغذ، جاذب) دکلمو په څپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ذ) په توري

پیل شوې دي. بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

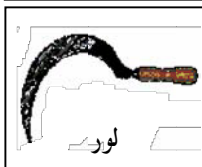
ذ ذ ذ ذ ذ ذ ذ ذ

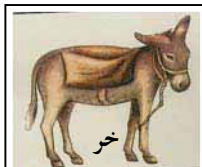
ر

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ر) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

لور

خر

غر

۱. په پورته انځور کې څه شی وینئ؟

۲. څوک د رمې څخه ساتنه کوي؟

۳. شپون د موسيقي کومه آله غږوي؟

۴. د رمې څخه څه څه شيان لاس ته راځي؟

ر مه

ذاکر ر مه لري.

ر مه په غره کې پيايي.

له رمې څخه ګټه اخلي.

ر - مه

غر

با - زار

غرو - نه

ر مه

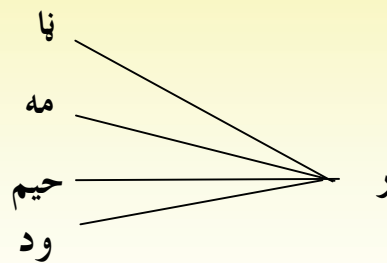
غر

بازار

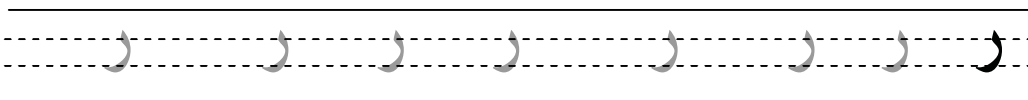
غرونه

۱. زده کوونکي دې د(رمه، غر، بازار، غرونه) دکلمو په خپو کار وکړي.
۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د(ر) په توري پیل شوي دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

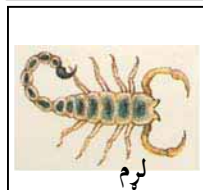

پ

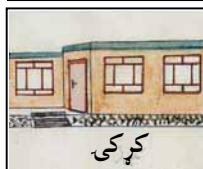
د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (پ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

چارپه

لږم

کږکی

پوښتنې:

۱. تاسې څوک پېژنئ چې ږوند وي؟
۲. ایا ږوند سپری لیک زده کولی شي؟
۳. ږوند نوروته لارښوونه کولی شي؟

ږوند

ږو - ند
 زږ - هگی
 سپری - ی
 لږم - ږم

د زږگي پلار ږوند دی.

له ږانده سره مرسته کول بڼه کار دی.

ږوند سپری لیک او لوست زده کولی شي.

ږوند

زږگي

سپری

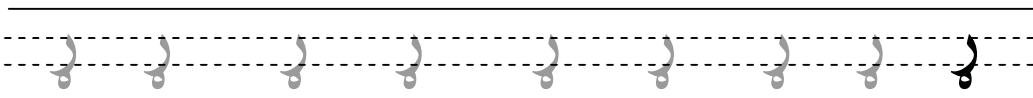
لږم

۱. زده کوونکي دې د (ړوند، زرځی، سړی، لړم) دکلمو په څپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (ولاړ، لړم، وړاندې، ړوند) په کلمو کې

د (ړ) تر توري دایره وکاري.

ز

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ز) د توري، نوم، بڼه او غږ وپيژني او هم يې وليکلی شي.

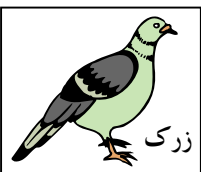

پوښتنې:

۱. تاسې سره زر پيژنئ؟

۲. ستاسو په کور کې څو ډوله زر شته؟ نومونه يې واخلئ.

۳. زر له څه شي څخه جوړېږي؟

زرهگر

زما ورور زرهگر دی.

زر - هگر

هگر - ديز

با - زار

زمرک په بازار کې ګانې جوړوي.

زرهگر

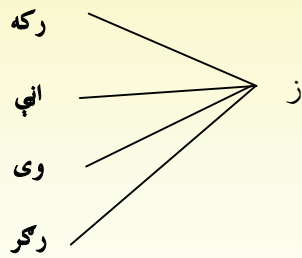
ګردېز

بازار

په ګردېز کې د ګانو دوکان لري.

۱. زده کوونکي دې د (ز) دتوري شکل په آزاده هوا کې کار وکړي.
۲. زده کوونکي دې د (زرگر، بازار، گردېز) دکلمو په څپو کار وکړي.
۳. زده کوونکي دې د لاندې تمرین له نیمگړو کلمو څخه چې د (ز) په توري پیل شوي دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

ز ز ز ز ز ز ز ز ز ز

ژ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ژ) د توري نوم، بڼه او غبر وپېژني او هم يې وليکلی شي.

ژبه

پوښتنې:

۱. په پاسني انځور کې څه ويني؟
۲. آیا تاسې کله ژرندې ته تلي ياست؟ که تللي ياست، هلته موخه ليدلي دي؟

غزگو

ژرنده

نژند يوه ژرنده لري.

ژ - وند

ژبه

ژ-رنده

پژواک د نژند ملگری دی.

ژوند

ژبه

ژرنده

دوی ژرندې ته يو ځای ځي.

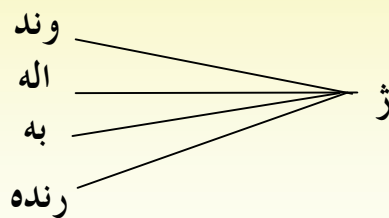

۱. زده کوونکي دې د (ژوند، ژبه، ژرنده) دکلمو په څپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ژ) په توري

پیل شوې ، بشپړې کلمې ترې جوړې کړي.

ژ ژ ژ ژ ژ ژ ژ ژ ژ

ر

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ر) د توري نوم، غږ اوبڼه وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

۱. تاسې دغنمو وړي ليدلي دي؟

۲. وړمې له غنمو څخه څه شی جوړ کړل؟

۳. پرته له غنمو نور دڅه شي وړي پېژنئ؟

۴. دغنمو څخه څه څه شيان په لاس راځي؟

وړی

د وړمې پلار غنم وړپل.

ر - منځ

مو - ږک

غو - ر

سپوړمې د غنمو وړي راټول کړل.

رمنځ

موږک

غورږ

د غنمو ډوډۍ خوږه وي.

۱. زده کوونکي دې د (ږمنځ، مورږک، غوږ) دکلمو په څپو باندي

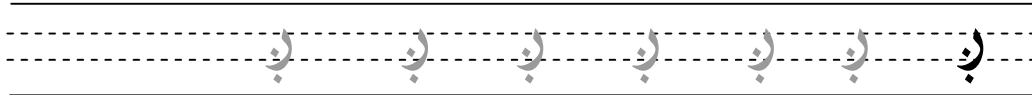
کاروکړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (مېړه، مورږک، وږی، غوږ، ږمنځ، سپوږمی)

په کلمو کې دې د (ږ) تر توري دايره وکارې.

کورنی دنده

س

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (س) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې وليکي.

آس

سې

سوی

پوښتنې:

۱. تاسې خو ډوله سابه پېژنئ؟
۲. کوم سابه خام او کوم سابه پاخه خوړل کېږي؟
۳. سابه څه ډول مینځل کېږي؟

سابه

سا - به

آ - س

پسر - لی

اسلم له بازار څخه سابه راوړل.

سارا سابه پاک و مینځل.

د سبو خوړل روغتیا ته ډېره ګټه

سابه

آس

پسرلی

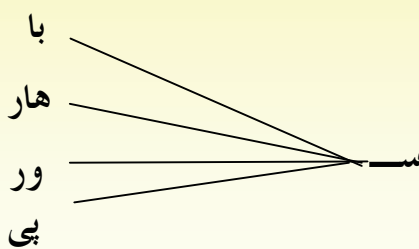
لري.

۱. زده کوونکي دې د (سابه، آس، پسرلی) دکلمو په خپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (س) په توري پیل

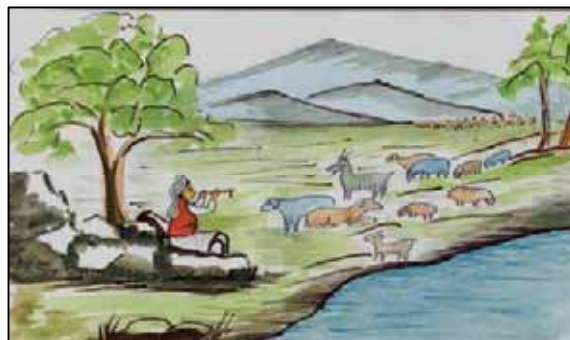
شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

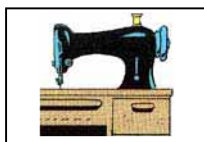
س س س س س س س س

ش

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ش) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې ولیکلی شي.

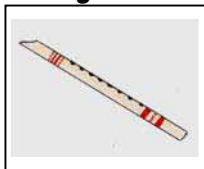
پوښتنې:

ماشين

داش

شپیلې

۱. شپون رمه چېرې پيايي؟

۲. رواش څه ډول خوند لري؟

۳. له داش څخه څه کار اخیستل کېږي؟

۴. آیا ستاسو شپیلې یا کومه بله دموسیقۍ آله زده ده؟

شپون

شپون رمه پيايي.

ش - پون

دا - ش

ش - پي - لی

په شنو درو کې رمې بڼې څري.

شاګر په کلي کې داش لري.

شپون

داش

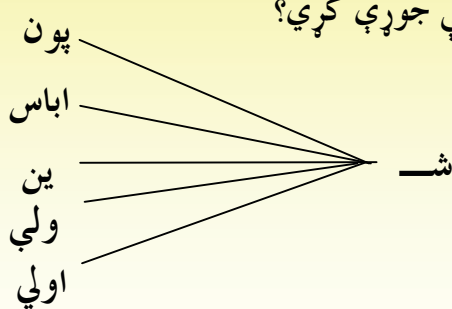
شپیلې

۱. زده کوونکي دې د (شپون، داش، شپېلی) دکلمو په څپوکار وکړي.

۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ش) په توري پیل

شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي؟

کورنی دنده

ش ش ش ش ش ش ش ش

بنس

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د(بنس) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

اوبن

۱. په انځور کې څه چې ويني خبرې پرې وکړئ؟

۲. تاسې په بنار کې اوسېرئ او که په کلي کې؟

۳. پرته له بنارونو څخه خلک چېرې اوسېري؟

بنکر

مېنوکه

بنار

زه په بنار کې اوسېرم.

بنا - ر

او- بنس

م - بنوکه

بنار جگ جگ تعمیرونه لري.

بنار

اوبن

مېنوکه

په بنار کې بنوونځي ډېر دي.

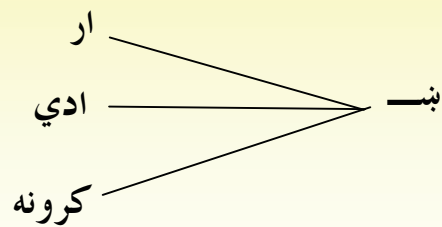

۱. زده کوونکي دې د (بنار، اوبن، مبنوکه) دکلمو په خپو کارو کړي.

۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (بن) په توري پیل

شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

ش ش ش ش ش ش ش ش

ص

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ص) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې ولیکلی شي.

پوښتنې:

۱. تاسې په ژمي کې له سروڅخه څان څنگه ساتئ؟

۲. په ژمي کې څه ډول کالي اغونډئ؟

۳. دسکرو له سرنیوي څخه څنگه مخنیوی کېږي؟

صراحی

صابون

صندوق

صندلی

ص - د - لی

ب - صیر

خ - لاص

موږ په ژمي کې **صندلی** ږدو.

صابر د **صابون** په فابریکه کې کار

کوي.

بصیر په دوکان کې هر ډول **صابون** خرڅوي.

صندلی

بصیر

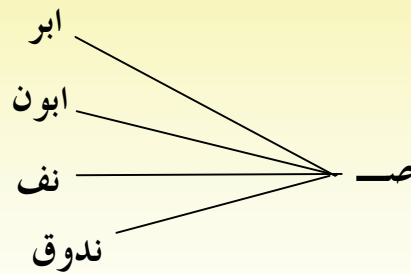
خلاص

۱. زده کوونکي دې د (صندلی، بصیر، خلاص) دکلمو په څپو کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ص) په توري پیل شوې

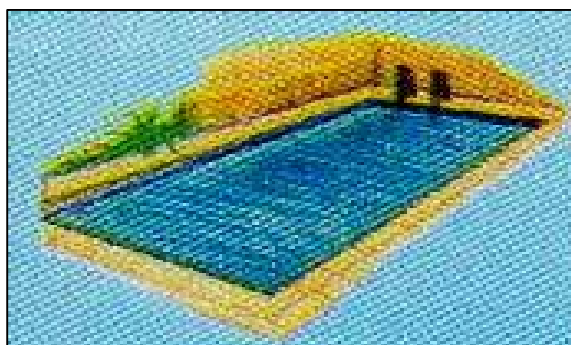
دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

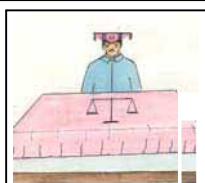
ص ص ص ص ص ص ص

ض

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ض) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

قاضي

۱. خلک په اوږي کې چېرې لامبي؟

۲. نور کوم شيان په اوبو کې لامبي؟

۳. تاسو کوم وخت لامبو وهلې ده؟

ضعيف

حوض

موږ په کور کې حوض لرو.

حوض

افضل

ضرور

ضمير

دا حوض افضل جوړ کړی دی.

له حوض څخه نيا لگيو ته هم اوبه ورکوو.

حوض

اف - ضل

ض - رور

ض - مير

۱. زده کوونکي دې د (حوض، افضل، ضمير، ضرور) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې پر تخته د (قاضي، ضعيف، ضرورت، حوض) په کلمو کې د(ض) تر توري دايره وکارې.

ض ض ض ض ض ض ض ض

ط

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ط) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

طوطي

سطل

طبله

پوښتنې:

۱. تاسې پرته له طوطي څخه کوم الوتونکي پېژنئ؟
۲. طوطي څنگه مرغه دی؟
۳. له طبلې څخه پرته دموسیقۍ نورې کومې آلې پېژنئ؟

طوطي

طوطي بنکلی مرغه دی.

طاهر له طوطي سره خبرې کوي.

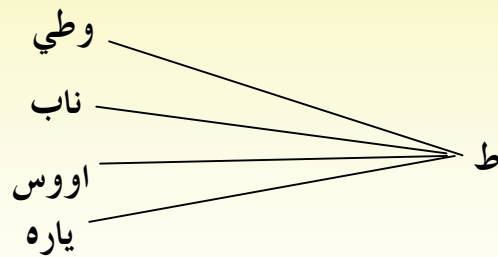
و - طن
 طو - طي
 خ - ياط

د خياط طوطي شپېلی وهي.

وطن
 طوطي
 خياط

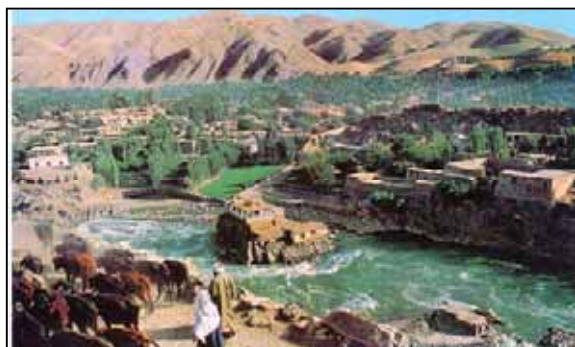
۱. زده کوونکي دې د (وطن، طوطي، خياط) دکلمو په څپو کار وکړي.
۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ط) په توري پیل شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

ط ط ط ط ط ط ط

ظ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کونکي د (ظ) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

لوبني

لوبنی

پوښتنې:

۱. په منظره کې څه وینئ؟
۲. کوم ځای ستاسو خوښېږي او دلیدو هیله یې لری؟

منظره

دا د حفیظ د کلي منظره ده.

زموږ هېواد ښکلي منظرې لري.

د ظریف منظرې خوښېږي.

من - ظ - ره

ظ - فونه

ح - فیظ

منظره

ظرفونه

حفیظ

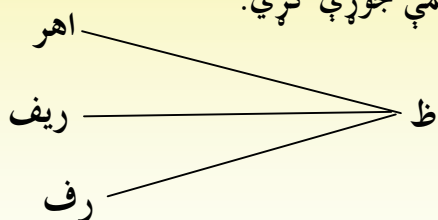

۱. زده کوونکي دې د(منظره، نظر، حفيظ) دکلمو په څپو باندي کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لاندي نيمگړو کلمو څخه چې د (ظ) په توري پيل

شوې دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنۍ دنده

ظ ظ ظ ظ ظ ظ ظ

ع

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ع) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني اوهم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

عينکې

۱. ساعت په ژوند کې څه ارزښت لري؟

۲. ستاسو ښوونځی په څو بجو پیل کېږي؟

۳. تاسې څه وخت لوبې کوئ؟

ساعت

ساعت

سا - عت
ع - مر
عی - ن - کي

عبداللہ ساعت جوړونکی دی.

ساعت بېل بېل ډولونه لري.

ساعت

عمر

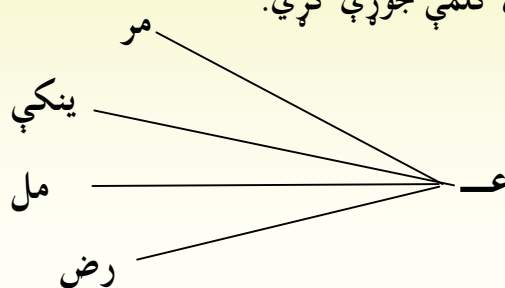
عينکې

ساعت مور ته وخت را ښيي.

۱. زده کوونکي دې د (ساعت، عمر، عینکې) دکلمو په څپو باندي کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (ع) په توري پیل شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

ع ع ع ع ع ع ع

غ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (غ) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې ولیکلی شي.

پوښتنې:

۱. د غاښونو پاکول څه کتې لري؟
۲. تاسو غاښونه په څه شي پاکوئ؟
۳. دروغتیا دساتلو له پاره نورڅه کوئ؟

غشی

کارغه

غر

غاښ

د غمي غاښونه روغ دي.

هر وخت خپل غاښونه برسوي.

غ - می

روغ - تیا

غا - ښونه

غمی

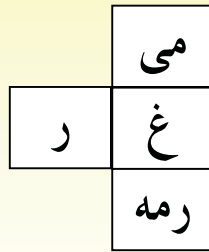
روغتیا

غاښونه

زرغونه هم خپلې روغتیا ته ډېر پام کوي.

۱. زده کوونکي دې د (غمی، روغتیا، غابونه) کلمو په خپو کار وکړي.
۲. زده کوونکي دې دچوکاټ له مخې د (غ) دتوري څخه کلمې جوړې کړي.

کورني دنده

غ غ غ غ غ غ

ف

ددې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ف) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني اوهم یې ولیکلی شي.

پوښتنې:

نداف

۱. تاسې څوک پېژنئ چې د فوټبال لوبې کوي؟

۲. تاسې نورې کومې سپورتي لوبې پېژنئ؟

۳. تاسې فوټبال اويا نورې لوبې له چا سره کوئ؟

۴. سپورت کول څه ګټه لري؟

کفګیر

تېلفون

فوټبال

فواد او غفور فوټبال کوي .

فوټ- بال

ت- لې- فون

ن- داف

ظریف د فوټبال له لوبې سره مینه لري.

فوټبال

تېلفون

نداف

فوټبال کول روغتیا ته ګټه رسوي.

۱. زده کوونکي دې د (فوټبال، تېلفون، نداف) دکلمو په څپو باندي کار وکړي.

۲. زده کوونکي دې دلاندي نیمگړو کلمو څخه چې د (ف) په توري پیل

شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

رهاد

واد

وتبال

ف

کورنی دنده

ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف

ق

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ق) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

قره قولی

۱. ولې قلم ستاسې بڼه ملگری دی؟

۲. پرته له قلم څخه نور په کومو شیانو لیکل کولی شو؟

۳. تاسې کوم توري او کلمې لیکلی شئ؟

قالینه (غالی)

قلم

قلف

قدیم سبق وایي.

ق- لم

س- بق

م- قیم

دی د مشق په قلم بڼه لیکل کوي.

قلم

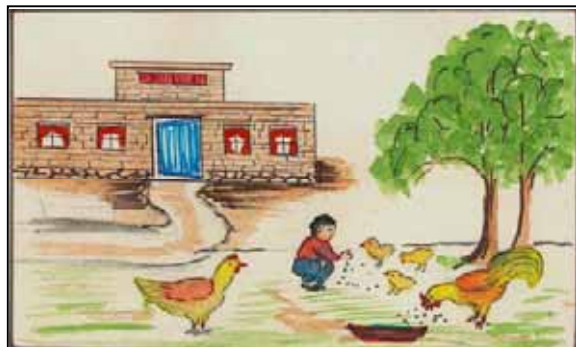
سبق

مقیم

مقیم په سبق کې ډېر لایق دی.

ڪ

د دې لوست موخه دا ده چي زده ڪوونڪي د (ڪ) د توري نوم، بيه او غر وپڙني اوهم پي وليڪلي شي.

پوڻستي:

۱. تاسو سره په ڪور ڪي ڇوڪ اوسپري؟

۲. تاسي دڪور په ڪارونو ڪي څنگه مرسته ڪوي؟

۳. تاسي په خپل ڪور ڪي دخپلي خوبسي څه شي لري؟

چپر ڪٽ

ڪڍو

ڪورتي

ڪوزه

ڪور

زمور ڪور بنڪلي دي.

زه خپل ڪور پاڪ ساتم.

زه په ڪور ڪي ڪار ڪوم.

ڪور

ڪر - ڪي

پاڪ

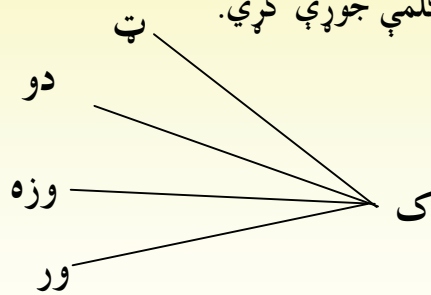
ڪور

ڪرڪي

پاڪ

۱. زده کوونکي دې د (کور، کړکې، پاک) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.
۲. زده کوونکي دې په تخته د (کړکې، کتاب او پاک) په کلمو کې د (ک) تر توري دایره وکارې، او د (ک) د توري ځای دې څرگند کړي. لکه: د (پاک) په کلمه کې، (ک) په آخر کې راغلی دی.
۳. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه، چې د (ک) په توري پیل شوې دي، بشپړې کلمې جوړې کړي.

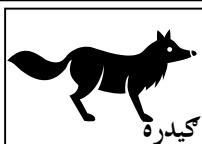

ک ک ک ک ک ک ک

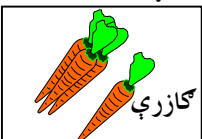

هنگی

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (هنگ) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

هگيدره

هگازرې

هگيلاس

هگي

پوښتنې:

۱. په پورتي انځور کې کوم ډول هگلان ويني؟
۲. تاسې په کور کې هگلان ساتئ؟ او که يې ساتئ کوم ډول؟
۳. تاسې څورنگه هگلان ليدلي دي؟

هگلان

دا د هگلو باغ دی.

هگلالي هگلان ټولوي.

هگلالي د هگلانو هگپهۍ جوړوي.

هگ- لان
هنگ- يا- لی
هگ- ر هگ
هگپ- ډی

هگلان

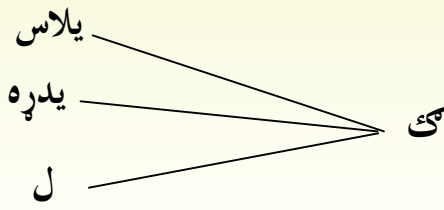
هنگيالی

هگ

هگپهۍ

۱. زده کوونکي دې د (گلان، ننگیالی او برک) دکلمو په خپو باندې کار وکړي. بیا دې په دغو کلمو کې د (گ) توری په پیل، منځ او پای کې څرگند کړي.
۲. زده کوونکي دې دلاندې نیمگړو کلمو څخه چې د (گ) په توري پیل شوې دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

گ گ گ گ گ گ گ

ل

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ل) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني اوهم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

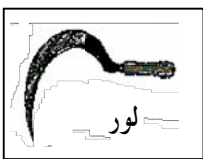

لمر

۱. په پورته انځور کې لالا څه کوي؟

۲. بزگران څه شيان کوي؟

۳. له غنمو څخه څه په لاس راځي؟

لور

گل

لو

لالا لو کوي.

لو - ل - ري

لا - لا

رپ - بل

غنم په لور رپل کېږي.

لوگري

لالا

رپل

لوگري د لو کالي اغوندي.

۱. زده کوونکي دې د (لوگرې، لالا، گل) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.

بيادې په دغو کلمو کې د (ل) دتوري ځای څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (لوگرې، کالي، رېبل، گل) په کلمو کې د

(ل) له توري دايره وکارې.

کورنۍ دنده

م

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (م) د توري نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم یې ولیکلی شي.

مار

مورک

پوښتنې:

۱. تاسې د خپلې مور سره څه مرستې کولی شئ؟
۲. آیا تاسې د خپلې مور د سوغات څخه مننه کړې ده؟
۳. تاسې له هغو زده کوونکو سره چې مور او پلار نه لري څنگه مرسته کوئ؟

مور

زما مور کالي کنډي.
 مور په اولاد حق لري.
 مور د مور احترام کوو.

مور
 ما - ما
 ا - ت - رام
 ما - هي

مور
 ماما
 احترام
 ماهي

۱. زده کوونکي دې د (مور، ماما، احترام) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.

۲. بيادې په دغو کلمو کې د (م) دتوري ځای څرگند کړي.

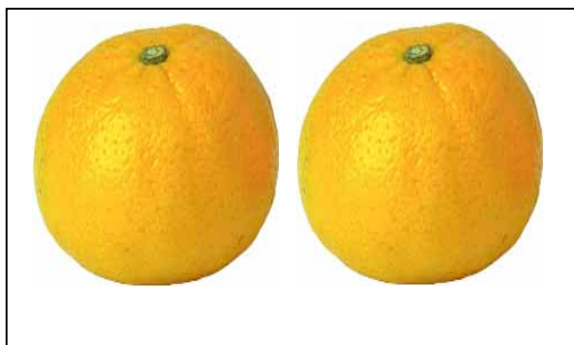
۳. زده کوونکي دې په تخته د (مار، مورک، ماما او مابنام) په کلمو کې د (م)

تر توري دايره وکاري.

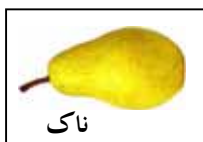
کورنۍ دنده

ن

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ن) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

ناک

ونه

انار

پوښتنې:

۱. نارنج په کوم موسم کې پخېږي؟
۲. کومې مېوې نارنج ته ورته دي؟
۳. ستاسې کومې مېوې خوښېږي؟

نارنج

د حنان نارنج خوښېږي.

د نارنج خوړل ګټه لري.

په ننگرهار کې نارنج ډېر پيدا کېږي.

نا - رنج
نن - نگر - هار
ا - نار

نارنج

ننگرهار

انار

۱. زده کوونکي دې د (نارنج، ننگرهار، انار) دکلمو په څپو باندې کار وکړي. بیا

دې په دغو کلمو کې د (م) توری څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (ناک، ونه، نارنج، ننگرهار) په کلمو کې د (م)

له توري دايره وکاري.

کورنۍ دنده

ن ن ن ن ن ن ن ن

پ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (پ) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

بڼکه

۱. په پاس انځور کې څه وینئ؟ خبرې پرې وکړئ؟

منې

۲. آیا تاسو چېرې اتن لیدلی دی؟

۳. آیا تاسې اتن کولی شئ؟

پانه

اتن

۱ - تن

څ - نې

ب - پ - که

م - نې

اتن د افغانانو ملي دود دی.

افغانان له اتن سره مینه لري.

خلک په خوښيو کې اتن کوي.

اتن

څنې

بڼکه

منې

۱. زده کوونکي دې د (اتن، خنې، بنکه، منې) دکلمو په څپو باندي

کار وکړي. بيادي په دغه کلمو کې د (ن) دتوري ځای څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (اتن، خنې، بنکه، منې) په کلمو کې د (ن)

له توري دايره وکاري.

کورنی دنده

ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن

و

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (و) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

غوا

۱. ولې واوره زموږ په ژوند کې ارزښت لري؟

۲. په واوره کې موڅه ډول لوبې خوښېږي؟

۳. دتصویر له مخې مو کوم ژوي خوښېږي او ولې؟

هوسی

پیشو

واوره

په ژمي کې واوره اوري.

واوره ډېره یخه ده.

کوچنيان په واوره کې لوبې کوي.

واو - ره
سم - سور
هې - واد
پي - شو

واوره

سمسور

هېواد

پيشو

۱. زده کوونکي دې د (واوره، سمسور، هېواد، پيشو) دکلمو په څپو

باندي کار وکړي. بيادي په دغو کلمو کې د (و) دتوري ځای څرگند

کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (واوره، سمسور، هېواد، پيشو) په کلمو کې د

(و) له توري دايره وکاري.

کورنی دنده

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ه) د توري، نوم، بڼه، غږ وپېژني اوهم يې وليکلی شي.

دروازه

پياله

زينه

پوښتنې:

۱. آیا تاسو څوک لیدلي دي چې له لرګي څخه یې څه شی جوړ کړی وي؟
۲. پرته له ارې څخه د نجاری- نور کوم اسباب پېژنئ؟
۳. له لرګي څخه څه شیان جوړېدی شي؟

اره

۱ - ره
در- وا - زه
تپ- ره

اره تېره غاښونه لري.
 په اره لرګي اره کېږي.
 نجار په اره کار کوي.

اره
 دروازه
 تېره

۱. زده کونکي دې د (اره، دروازه، تېره) دکلمو په څپو باندې کار وکړي.

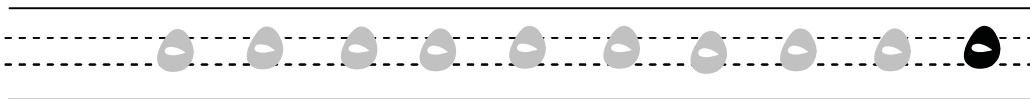
بيادې په دغو کلمو کې د (ه) توری څرگند کړي.

۲. زده کونکي دې په تخته د (دروازه، اره، پيال، زينه) په کلمو کې د (ه) له

توري دايره وکاري.

کورنۍ دنده

ی

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ی) د توري ، نوم، بڼه او غږ وپېژني اوهم یې ولیکلی شي.

منگی

ټولگی

ختگی

پوښتنې:

۱. په پاس انځور کې څه وینئ؟ خبرې پرې وکړئ!
۲. په مني کې خلک څه کارونه کوي؟
۳. پرته له خټکي څخه، په مني کې نورې کومې مېوې پیدا کېږي؟

مني

م - نی

س - پی

ز - هې

ل - هې

زرگی خټگی خوري.

ختگی په مني کې پخپري.

مني د مېوو موسم دی.

مني

سپی

زپهې

لرگی

۱. زده کوونکي دې د (منی، سپی، زړگی، لرگی) دکلمو په خپو کار وکړي.

بیادې په دغو کلمو کې د (ی) دتوري ځای څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (یارگل، منی، سپی، وری، روغتیا، منگی) په

کلمو کې د (ی) تر توري دایره وکارې.

کورني دنده

ی ی ی ی ی ی ی ی

پ

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (پ) د توري ، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

مېوې

خولې

بياتيگاني

۱. کومې مېوې مو خوښېږي؟

۲. خو ډوله مېوې پېژنئ؟

۳. ولې مېوې روغتيا ته گټه رسوي؟

۴. کومې مېوې وچېږي؟ نومونه يې واخلئ!

مېوې

باغوان مېوې وچوي.

مې - وې

هې - واد

ډې - ري

زمونږ هېواد ډېرې مېوې لري.

مېوې

هېواد

ډېرې

ځينې خلک په بازار کې مېوې خرڅوي.

۱. زده کوونکي دې د (مېوې، ډېرې، هېواد) دکلمو په خپو کار وکړي. او په

هغو کلمو کې دې د (ې) توري څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (مېوې، لېرې، هېواد، ډېرې) په کلمو کې د

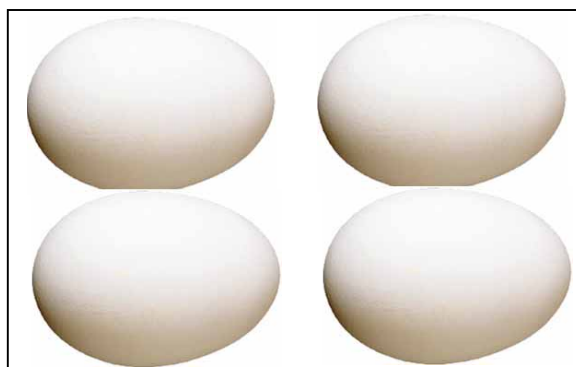
(ې) له توري دایره وکارې.

کورنۍ دنده

ې ې ې ې ې ې ې ې ې ې

ی

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ی- د توري، نوم، بڼه ، غږ وپېژني او هم یې ولیکلی شي.

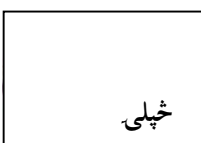
پوښتنې:

۱. تاسې په کور کې چرګان لری؟

۲. له چرګانو څخه څه ګټه اخلی؟

۳. ستا په کور کې د چا هګۍ خوښېږي؟

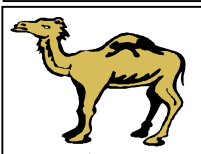
۴. تاسې څه ډول پخې هګۍ خوښوئ؟

خپلی

خولی

جونګی

ډوډۍ

هګۍ

د هیلۍ هګۍ خوښېږي.

د هګیو خوړل ګټه لري.

ملالۍ هوسۍ ته تازه هګۍ راوړې.

ه - هګۍ

خپ - لی

نج - لی

ډو - ډۍ

هګۍ

خپلی

نجلی

ډوډۍ

۱. زده کوونکي دې د (هگی، خپلی، نجلی، ډوډی) دکلمو په خپو کار وکړي،
بيادې په دغو کلمو کې د (ی) دتوري ځای څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې په تخته د (خولی، ډوډی، جونگی، خپلی، هگی) په کلمو
کې د (ی) له توري دایره راتاوه کړی.

کورنی دنده

ی ی ی ی ی ی ی ی ی ی ی ی

ئ

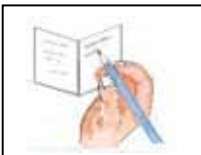
د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ئ) د توري، نوم، بڼه، غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

کتاب ولولئ

ليک ولولئ

ليک وليکئ

پوښتنې:

۱. ليک څه ډول استول کېږي؟

۲. پرته له ښوونځي څخه نور چېرې درس لولئ؟

ولولئ

ول - و - لئ

و - ي - کئ

ولولئ

ولیکئ

نجونې او هلکان سبق لولي.

تاسې هم په ښوونځي کې سبق

ولولئ، بيا يې په کور کې وليکئ!

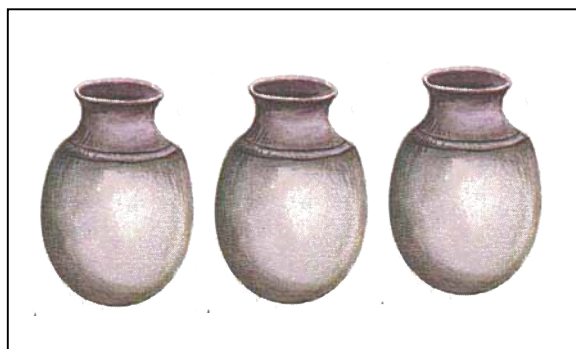
۱. زده کوونکي دې د (ولولئ، وليکئ، ولولئ) دکلمو په څپو باندې کار وکړي، بيادې په دغو کلمو کې د (ئ) د توري ځای څرگند کړي.
۲. زده کوونکي دې په تخته د (وخورئ، وليکئ، ولولئ) په کلمو کې د (ئ) له توري څخه دايره وکاري.

کورنۍ دنده

ئ ئ ئ ئ ئ ئ ئ

ي

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ي) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

پوښتنې:

۱. په پورتنې انځور کې څه ويښی؟
۲. له ګودر نه پرته خلک له کوم ځای څخه اوبه په لاس راوړي؟
۳. له منګي څخه پرته اوبه په څه شي کې ساتی؟

دوبي

پيشو

منګي

منګي

دا منګي دي.

نجونې ګودر ته ځي.

لو - لي
دو - بي
لي - کي
اچ - وي

لوي

دوبي

ليکي

اچوي

له ګودر نه په منګيو کې اوبه راوړي.

ه

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د (ه) د توري، نوم، بڼه او غږ وپېژني او هم يې وليکلی شي.

هندواڼه

هيلي

پوښتنې:

۱. په پورته انځور کې هيلی څه کوي؟
۲. له هيلی نه پرته نور کوم الوتونکي لامبي؟
۳. تاسې څوک پېژنئ چې لامبو ووډلی شي؟

هيلي

هيلي په اوبو کې لامبو وهي.
 هلکان هم په پاکو اوبو کې لامبي.
 د ماشومانو لامبو وهل خوښېږي.

هي - لی

ما - هي

هو - سی

ه - هکی

هيلي

ماهي

هوسی

هکی

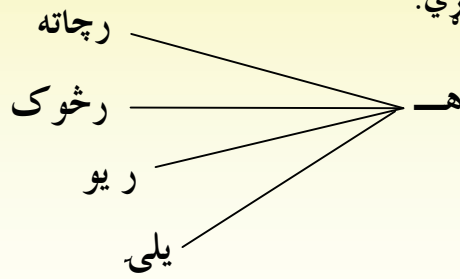

۱. زده کوونکي دې د (هیلې، هوسی، هگی) دکلمو په خپو باندې کار

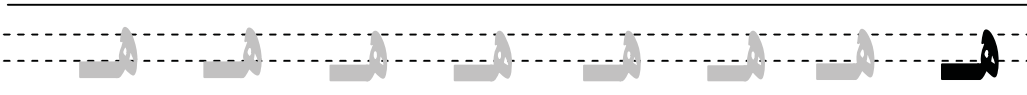
وکړي، بیادې په دغو کلمو کې د (هـ) توری څرگند کړي.

۲. زده کوونکي دې د نیمگړو کلمو څخه چې د (هـ) په توري پیل شوې

دي بشپړې کلمې جوړې کړي.

کورنی دنده

الفبې

د دې لوست موخه ارزونه او د ټولو تورو د لیکلو او لوستلو تکرارول دي.

ا	آ	ب	پ	ت	ټ	ث	ج	چ	ح	خ	څ
ع	د	ډ	ذ	ر	ړ	ز	ژ	ږ	س	ش	ښ
ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	ک	ل	م
ن	ڼ	و	هـ	ه	ی	ی	ې	ي	ئ		

۱. زده کوونکي دې د الفبا توري دښوونکي د لارښوونې سره سم په خپلو کتابچو کې په ترتیب سره ولیکي.

د تېرو درسونو د تمرینونو تکرار او ارزیابي کول په لاندې ډول دي: ښوونکی دې د ماشومانو پاملرنه تمرینونو ته راواړوي.

درېم تمرین:

۱- د (غ) د توري په مرسته له نیمگړو کلمو څخه بشپړې کلمې جوړې کړئ.

دوهم تمرین:

۱- لاندې کلمې په تورو واړوئ.

منظره
نظر
ظاهر
حفیظ
نظمونه
نظم

لومړی تمرین

۱- ماشومان دې لاندې توري په کلمو واړوي.

ط ، و ، ط ، ی ، ط ، ا ، ه
ر ، خ ، ی ، ا ، ط ، و ، ط ، ن

پنځم تمرین:

۱- زده کوونکي دې په خبرو او دژوند په نورو برخو کې نوبت مراعات کړي.

څلورم تمرین:

۱- زده کوونکي دې دلاندې جملو څپې راوښيي.

کریمه ، کومک ، کتاب ، کوي

اووم تمرین:

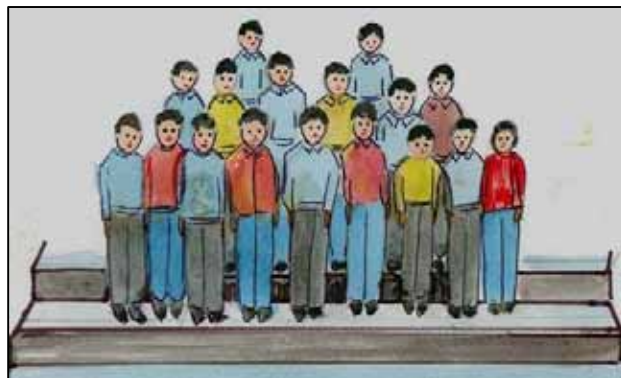
۱- په لاندې نیمگړو او بشپړو کلمو کې (ه) توری راپه گوته کړئ او دایره ترې راوکارئ.

تله، وتله، ته، جوړه، ډېره،
په، تره، راوړه، څه، مه، څه،
پیاله، وراره

شپږم تمرین:

۱- لاندې ورته کلمې یوه له بلې سره ونښلوئ.

میوې   میوې
منگولې   منگولې
مستې   مستې
منې   منې
مزې   مزې
مېلې   مېلې
هېواد   هېواد

د دې لوست موخه د زده کوونکو د الفبې د تورو د لوستلو او لیکلو په ارزښت پوهېدل دي.

پوښتنې:

۱. آیا تاسې د الفبې ټول توري وپلې شی؟
۲. د الفبې ټول څو توري دي؟
۳. ستاسو نوم په کوم توري پیل کېږي؟

د الفبې ترانه

څه ښکلي حرفونه دي   څو اړه یې آوازونه دي
 څه روان درسونه دي   څه ښکلي یې انځورونه دي
 خوښ موټول مخونه شول   دهرمخ مضمونونه شول
 روانې کلمې لولو   په مینه یې جملې لولو
 ګوتې مو لګیا شولې   د لیک سره آشنا شولې
 خلاصه الفبا شوله
 ژبه مو ګویا شوله

محمد عثمان نژند

۱. زده کوونکي دې د تختې پرمخ خپل نوم وليکي او نورو زده کوونکو ته دې دخپل نوم لومړی توری ور په څوته کړي.
۲. زده کوونکي دې دلوست په پای کې ورکړل شوی تمرین په کور کې په خپلو کتابچو کې وليکي.

حرفونه	آوازونه	لکيا شوله	آشنا شوله
درسونه		الفبا شوله	گويا شوله
انځورونه		کلمې لولو	جملې لولو

کورنی دنده

توري

رواني کلمې لولو.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي دکال څلور موسمونو وپېژني او دهر موسم نوم زده کړی شي.

پوښتنې:

۱. تاسو دکال موسمونو وپېژنئ؟
۲. کوم موسم موخوښېږي؟
۳. تازه مېوې څه وخت پخېږي؟
۴. دنو پانې په کوم موسم کې ژېږېږي؟

دکال موسمونو

يو کال څلور موسمه دی. پسرلی،دوبی، منی او ژمی. په پسرلي کې بارانونه اوري. په دوبي کې هوا توده او مېوې پخېږي. منی دمېوو او غلو موسم دی. په ژمي کې هوا سره او کله کله واوره ورپېږي.

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې د (پسرلي، دوبي، منی، ژمی) کلمې په تورو واپروي.

۲. زده کوونکي دې د لوست په پای کې ورکړل شوی تمرین، چې د پانې په لمن لیک کې راغلی دی، ولیکي.

کورني دنده

موسم

په ژمي کې هوا سرېږي.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د اختر د نېکمرغو ورځو په باب معلومات پیدا کړي.

پوښتنې:

۱. په انځور کې څه وینئ؟
۲. مسلمانان څو اخترونه لري او په اخترونو کې څه کوي؟
۳. تاسې په اختر کې څه کوئ؟

د اختر ورځ

مور په یوه کال کې دوه اخترونه لرو. چې یو یې کوچنی اوبل یې لوی اختر دی. د اختر په ورځو کې نجونې او واره هلکان لاسونه سره کوي. نوي کالي اغوندي، د خوښۍ او خوشحالی مېلې جوړوي او یوبل ته د اختر مبارکي وايي.

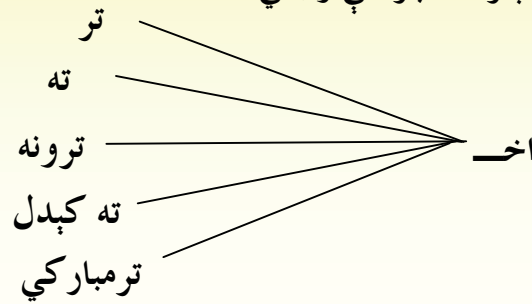

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې د (اختر، کالي، مبارکي

خوشحالي) کلمې په تورو واروي بيا دې هغه يوبل ته وښيي او يو د

بل غلطۍ دې سمې کړي. ورکړل شوی تمرين دې زده کوونکي په

کور کې په خپلو کتابچو کې وليکي.

کورنۍ دنده

اختر

په اختر کې يوبل ته مبارکي وايو.

د دې لوست موخه زده کوونکو ته د هېواد اود هېواد پالنې په هکله معلومات ورکول دي.

پوښتنې:

۱. زموږ په هېواد کې څه څه شیان پیدا کېږي؟
۲. ستا په خپل وطن کې څه شی خوبېږي؟
۳. موږ خپل هېواد ته څه گټې رسولی شو؟

زموږ هېواد

زموږ هېواد ډېر ښکلی دی. ډېر ځنگلونه او هسک غرونه لري. په ښکلو درو کې یې سیندونه بهېږي او خاوره یې دغلو دانو د کرلو له پاره گټوره ده. دا هېواد ډېر کانونه هم لري. هېواد موږ ته دیوه کور په شان دی، نور اخی چي خپل هېواد ودان او آباد کړو.

آباد دې وي زموږ گران هېواد افغانستان !

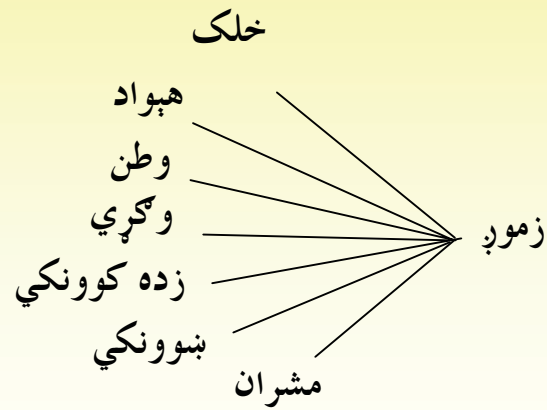

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې د (هېواد، ځنگلونه، غرونه)

کلمې په خپو واروي.

۲. زده کوونکي دې د لوست په پای کې، لاندې تمرین په خپلو کتابچو کې

کاروکړي .

کورنی دنده

هېواد

زمور هېواد ډېر ښکلی دی.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي په دې پوه شي چې زموږ ملي بیرغ د یووالي نښه ده.

پوښتنې:

۱. آیا تاسو بیرغ لیدلی دی؟
۲. زموږ د بیرغ رنگونه ښوولی شی؟
۳. زموږ بیرغ دڅه شي نښه ده؟

بیرغ

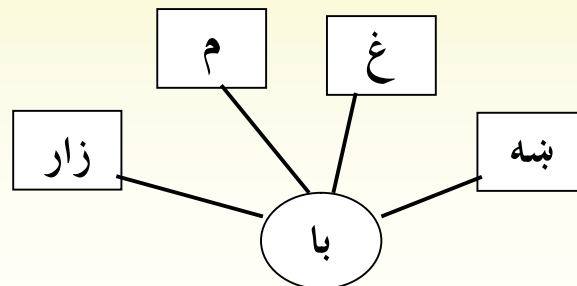
زموږ بیرغ درې رنگونه لري تور، سور
اوشین. بیرغ زموږ د ملي یووالي نښه ده.
رپانده دې وي زموږ ملي بیرغ!
سرلوري دې وي دافغانستان خلک!

۱. زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې د (بیرغ، شین، ملي، افغانستان)

کلمې په څپو واړوي. او لاندې تمرین دې په کور کې کار وکړي.

کورنۍ دنده

بیرغ

بیرغ زموږ دیووالي نښه ده.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي جرگه وپېژني او په ارزښت يې وپوهيږي.

پوښتنې:

۱. تاسې د جرگې په هکله څه پوهيږئ؟
۲. تاسې په خپلو منځو کې څه ډول پرېکړې کوئ؟
۳. کله چې تاسې تصميم نيسي دنورو سره مشوره کوئ؟

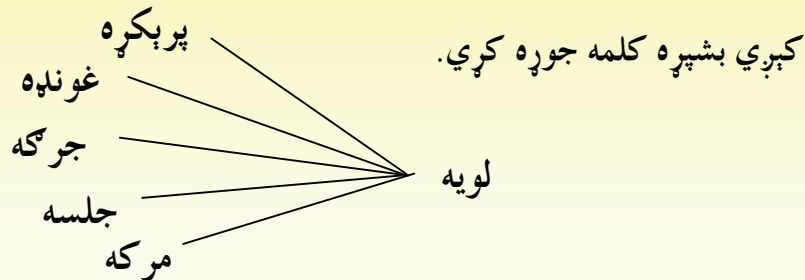
جرگه

۱. جرگه زموږ يو پخوانی دود دی.
۲. جرگه د هېواد له مشرانو څخه جوړېږي.
۳. په جرگو کې د خلکو ستونزې اوارېږي.
۴. د جرگې پرېکړو ته هر څوک درناوی کوي.

۱. زده کوونکي دې په ټولگي کې دټولگي دپاکولو په هکله غونډه وکړي او د هغې په هکله دې پرېکړه وکړي چې د ټولو زده کوونکو په خوښه وي.

۲. زده کوونکي دې له نیمگرو کلمو څخه چې د (لویه) په کلمې سره پیل

۳. زده کوونکي دې د لمن لیک تمرین په خپلو کتابچو کې

ولیکي او یوبل ته دې وروښيي.

کورنی دنده

جرکه

د لویې جرگې غړ د خلكو غړ دی.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د سولې او آزادۍ په اړتیا پوه شي.

پوښتنې:

۱. په پورتنی انځور کې څه وینئ؟
۲. تاسې نور کوم الوتونکي مرغان لیدلي دي؟
۳. تاسې په خپل کور کې الوتونکي مرغان ساتئ؟

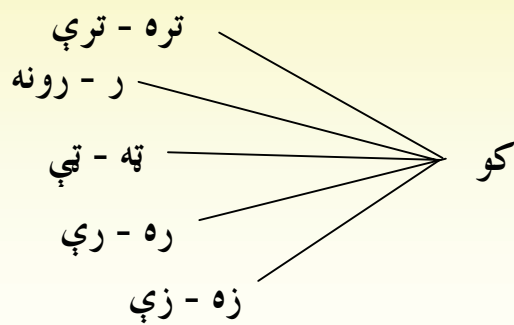
کوټره

کاشکې! زه کوټره وای	غاړه مې کمره وای
ناسته په ډبره وای	ډبره تېز نظره وای
پښې مې د سرو زرو وای	ژوند مې بې خطرې وای

۱. زده کوونکي دې دټولگي په مخ کې نورې سندرې، ترانې او نظمونه چې زده یې وي ټولگيوالو ته ووايي.

۲. زده کوونکي دې لاندې تمرین په کور کې په خپلو کتابچو کې وليکي.

کورنی دنده

کو تره

کاشکی! ژوند مې بې خطر ه وای.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د همکارۍ په اهمیت پوه شي او دهغې کلمې لوستل او لیکل زده کړي.

پوښتنې:

۱. آیا تاسې له چاسره مرسته کړې ده؟
۲. کله چې تاسو مرستې ته اړتیا درلوده چا د رسره مرسته کړې ده؟
۳. تاسې دکور په کوم کار کې مرسته کوئ؟

همکاري

ټول ماشومان یو د بل همکارۍ ته اړتیا لري. دوی په هر

کار کې باید یو بل ته لاس ورکړي.

ځکه په همکارۍ کې هرکار په ښه شان سرته رسېږي.

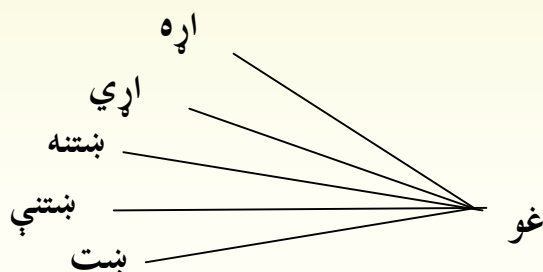
ماشومان په کله کار کې له یو بل څخه زده کړه کوي.

۱. زده کوونکي دې په خو گروپونو ووېشل شي او دوی دې له هغو شيانو نه چې ورسره آشنا دي لکه (کمربند، رسی، قلم، لښته) کتارونه جوړ کړي او په پای کې دې وگوري چې دچا کتار اوږد دی.

۲. زده کوونکي دې له توروڅخه دکلمو دجوړولو تمرین په خپلو کتابچو کې وليکي او دخپلو گروپونو غړوته دې وروښيي.

۳. زده کوونکي دې په کور کې دلمن لیک تمرین وليکي او بیا دې ولولي.

کورنی دنده

همکاري

هرانسان دبل مرستی او همکاري ته اړتیا لري.

- د دې لوست موخه دا ده چې:
۱. زده کوونکي دانسانانو په برابرۍ پوه شي.
  ۲. په دې وپوهېږي چې ټول انسانان یو شان ټولنیز حقونه لري.

پوښتنې:

۱. آیا انسانان له یو بل سره توپیر لري؟
۲. ولې ټول انسانان د عزت وړ دي؟
۳. ښه انسان څوک دی؟

ښه انسان

ټول انسانان په یو شان پیدا شوي دي. هر انسان عزت لري. تور په سپین اوسپین په تور لوړوالی نه لري. خو هغه انسان تر نورو ښه دی چې نېکخویه وي ، ښه کارونه کوي او نورو ته یې ښه وکتې رسېږي.

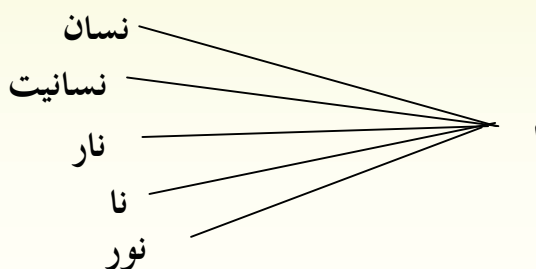

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې ددغه چوکاټ ورته کلمې يوه له

بلي سره ونبڼلوي. بيا دې دلاندې نيمگړو کلمو څخه بشپړې کلمې جوړې

او يوبل ته دې وروښيي.

انسان	← عزت
عزت	انسان
ټول	يوشان
يوشان	ټول

کورنۍ دنده

انسائيت

هر انسان عزت لري .

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي په ټولنیز ژوند کې د (زغم) په ارزښت او اهمیت ښه پوه شي.

پوښتنې:

۱. آیا تاسې کوم وخت له چا سره شخړه یا لانجه کړې ده؟
۲. پرته له شخړې څخه ستاسې لانجه په بله کومه لاره نه حل کېدله؟
۳. په کوم وخت کې سړی له صبر او زغم څخه کار واخلي؟

زغم

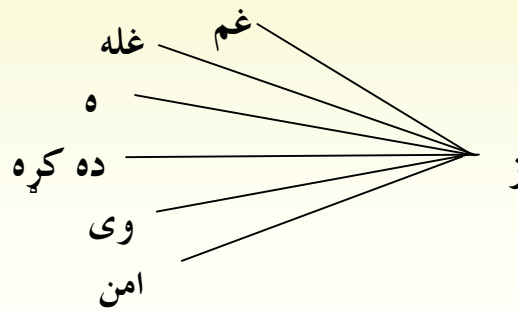
کله کله ماشومان په خپلو منځو کې لانجې کوي. ماشومانو ته په کار دي چې د شخړو په وخت کې له زغم او صبر کولو څخه کار واخلي او له ځان څخه دا پوښتنه وکړي چې آیا دا لانجه په شخړه ارزې او که نه؟ شخړه ښې اړیکې له منځه وړي او ملګرتیا ته زیان رسوي.

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې دمخامخ چوکاټ ورته کلمې یوه له بلې سره وښلوي.

لانجه	شخړه
غوره	زغم
خبرې	خبرې
زغم	لانجه
شخړه	غوره

۲. زده کوونکي دې لاندې نیمگړې کلمې بشپړې کړي او یوبل ته دې ور وښيي.

کورنۍ دنده

زغم

لانجه او شخړه ښه کارنه دي!

د دې لوست موخه زده کوونکو ته د وخت او خپل مسوولیت پېژندنه او په دوی کې دخپلواکۍ دروحيې پیدا کول دي.

پوښتنې:

۱. هره ورځ څه کارونه کوي؟
۲. آیا دلوبو له پاره وخت ټاکي؟
۳. کوم کارونه کولی شي؟
۴. تاسې له چا سره ښه کار کړی دی؟

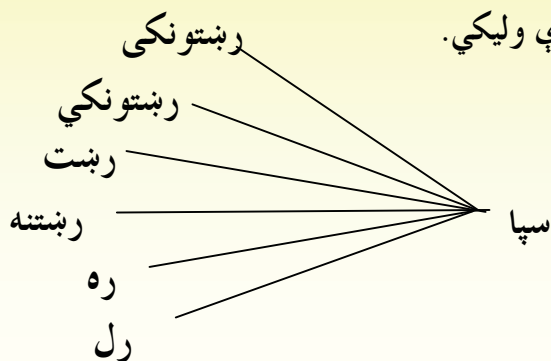
ښه ماشومان

ښه ماشومان د هر کار له پاره ټاکلی وخت لري. دوی په خپل وخت ښوونځي ته ځي او د کور په کارونو کې مرسته کوي. همدارنگه په ټاکلي وخت لوبې کوي او په لوبو کې چا ته زیان نه رسوي. ښه ماشومان د ټولو خلکو درناوی کوي او له هر چا سره ښې اړیکې ساتي.

۱. زده کوونکي دې په خپل ګروپ کې په مشوره ځانونو ته یوه-یوه دنده وټاکي چې دټولګي اوبوونځي په نظم او ساتنه کې ونډه واخلي. دمثال په توګه: په ټولګي کې دکاغذونوټولول، دتختې پاکول، دڅوکیو اومېزونو ترتیب او داسې نور.

۲. زده کوونکي دې دغه نیمګړې کلمې بشپړې کړي او په خپلو کتابچو کې دې ولیکي.

وخت

دهرکار له پاره ټاکلی وخت وټاکئ.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي په ژوند کې د اوبو په ارزښت او اهمیت پوه شي او د نویو کلمو لیکل او لوستل زده کړي.

پوښتنې:

۱. د ناپاکو اوبو څښلو سره انسان په کومو ناروغيو اخته کېږي؟
۲. اوبه کروندو اوبوتو ته څه گټه لري؟
۳. مورې ولې خپل لاس، خوله، مخ او ټول ځان په پاکو اوبو مینځو؟
۴. آیا ټولې اوبه پاکې دي؟

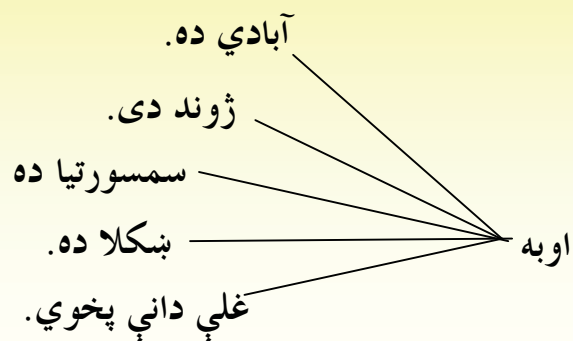
اوبه او ژوند

اوبه زموږ ژوند ته ډېرې گټې لري. که اوبه نه وای د ټولو انسانانو او ژوو ژوند به نه و. ټولې کروندې ونې او بوتې د خپل ژوند له پاره اوبو ته اړتیا لري. موږ هم باید له پاکو اوبو څخه د څښلو، ځان پاکولو او نورو اړتیاوو د لرې کولو له پاره کار واخلو چې روغتیا مو وساتل شي.

۱. زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې د لاندې چوکاټ د تورو څخه کلمې جوړې کړي.

ژ-و-ن-د
ا-و-ب-ه
م-ې-و-ې
س-ی-ن-د

اوبه

انسانان په اوبو ژوندي دي.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د لمر د کتو په ارزښت پوه شي او دنوو کلمو لیکل او لوستل زده کړي.

پوښتنې:

۱. غلې او دانې په څه شي پخېږي؟
۲. لمر څه وخت راخپېږي؟
۳. لمر څه وخت لوېږي؟

لمر

زموږ هېواد ډېر ځلانده لمر لري.
لمر ساړه لرې کوي او تودوخه راوړي.
لمر ټولو ونو، بوټو اوسبوته ژوند وربښي.
لمر تیارې رڼا کوي.

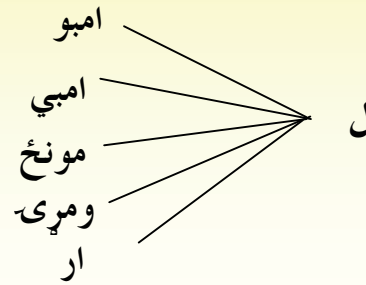

۱. زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې دلاندې چوکاټ له تورو څخه کلمې

جوړې کړي او په خپلو کتابچو کې دې وليکي.

ل-م-ر
خ-ل-ا-ن-د-ه
ت-و-د
س-ا-ر-ه
ت-ی-ا-ر-ه

تمرین

لمر

لمر ساره لبرې کوي.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د روغتیا په ارزښت او د هغې په ساتنه پوه شي او د نورو کلمو لوستل او لیکل زده کړي.

پوښتنې:

۱. سپورت څه ته وايي؟
۲. آیا تاسې سپورت کولی شئ؟
۳. نجونې او هلکان پرته له سپورت څخه د روغتیا د ساتنې له پاره نور څه کولی شي؟

روغ سړی

روغ سړی هر سهار له خوبه پاڅېږي سپورت کوي. هغه په وړو خبرو ځان نه خپه کوي او کوبښن کوي چې خوشحاله وي. روغ سړی نه یوازې خپل ځان بلکې خپل چاپیریال هم پاک او سوتره ساتي. روغ سړی مېوې او نور خوراکی شيان په اوبو پاک مینځي او بیایې خوري. پاکوالی روغتیا ته ډېره ګټه لري.

۱. زده کوونکي دې په ګډه سپورتي حرکتونه په عملي توګه سرته ورسوي.
۲. زده کوونکي دې دلمن لیک تمرین په کور کې ولیکي.

تمرین

روغتیا

روغ سپری هروخت خوشحاله وي.

موخه: زده کوونکي به د مخدره توکو او نورو بدو عملونو له پایلو خبر شي او دنوو کلمو لوستل او لیکل به زده کړي.

پوښتنې:

۱. نیشه یي مواد ولې بد دي؟
۲. څوک چې چلم او نسوار کاروي دهغوی دخولې بوی بد لگېږي؟
۳. بد عملونه نورڅه زیانونه لري؟

بد کارونه

سگرت، نسوار، چرس او د نورو نشه یي موادو کارول روغتیا ته زیان رسوي.

کله کله داسې بد عملونه د انسان د مرگ سبب هم کېږي. د نشې بل زیان د پپسو زیان دی. له بدو کارونو څخه ځان ساتل د خدای (ج) امر دی.

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې دمخامخ چوکاټ له تورو څخه کلمې جوړې کړي.

۲. زده کوونکي دې دلمن لیک تمرین په کور کې ولیکي.

س - ه - ر - ټ
ن - س - و - ا - ر
ت - ا - و - ا - ن
چ - ر - س

عمل
کارونه
عملونه
کړه وړه

بد

توان:

بد عملونه روغتیا ته توان رسوي.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د اورلگیت په خطرونو پوه کړي شي.

پوښتنې:

۱. په پورتنی انځور کې څه وینئ؟
۲. پرته له اورلگیت څخه له نورو کومو شیانو سره لوبې کول خطر لري؟
۳. که چېرې کوم شی اور واخلي تاسې باید څه وکړئ؟

اورلگیت

کلنارې! گل اندامه وگوره!

گل اندامه اورلگیت ته نږدې کېږي.

گل اندامې! له اورلگیت څخه لېرې گرځه،

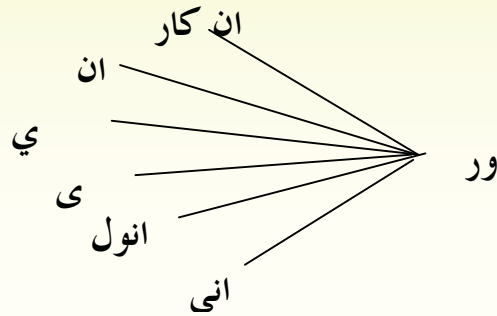
ځکه چې اورلگیت د لوبو شی نه دی او خطر لري.

۱. زده کوونکی دې په خپلو گروپونو کې ددغه چوکاټ ورته کلمې یوه له بلې سره ونښلوي مثال یې ورکړل شوی دی.

اورلگیت	لیرې
خطر	اور
اور	گل نارہ
گل نارہ	خطر
لیرې	اورلگیت

۲. ښوونکی دې زده کوونکی په گروپونو ووېشي ترڅو دورکړل شوي تمرین نیمگړې کلمې بشپړې کړي.

کورنی دنده

اورلگیت:

داورلگیت څخه خطر پیدا کړي.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د نوو کلمو لوستل او لیکل زده کړي او د زړښت له مفهوم سره آشنا شي.

پوښتنې:

۱. په انځور کې څه وینئ خبرې پرې وکړئ؟
۲. زور سپری ولې کړوپ کړوپ په لاره ځي؟
۳. سپین زيری رښتیا په ځوانۍ پسې لټه کوله؟

ځوانی لټوم

یوسپین زيری کړوپ، کړوپ، په لاره روان و.
شایې کړوپه وه. یوهلک په مخه ورځی، پوښتنه یې
ترې وکړه، باباجانه څه لټوي؟
ده ورته وویل، "چې ځوانی لټوم ځوانی!!!"

۱. زده کوونکي دې په ټولگي کې اويا دباندي په يوه گروپ کې سره کښېني
دهر چاچې په زړه پورې کيسې زده وي په نوبت سره دې نورو ټولگيوالوته
ووايي.

۲. زده کوونکي دې دلن ليک تمرين په خپلو کتابچو کې وليکي.

کورنۍ دنده

ځواني:

بابا ځواني لتوي.

د دې لوست موخه دا ده چې:

۱. زده کوونکي د کيسو په مرسته دنوو کلمو ليکل او لوستل زده کړي.
۲. د انا اولمسيانو ترمنځ دخوږو اړيکو پېژندل دي.

پوښتنې:

۱. ستاسو انا له تاسو سره په خپل کور کې اوسېږي؟
۲. ستاسو انا له تاسو سره څه کوي؟
۳. د انا يوه کيسه مور ته ووايي؟

انا

زمری چې ډېر کوچنی و، له خپلې اناڅخه
يې پوښتنه وکړه: رښتيا ووايه، څومره موده
کېږي چې ته زما انا يې؟ انا خپل لمسي ته وکتل
او ورته يې وويل: له هغې ورځې نه چې ته دې
دنيا ته راغلی يې. زمري وويل: که چېرې زه نه
وی راغلی ته زما انا نه کېدې؟ ښه نو اوس څه
شی راکوې چې ته مې انا کړې يې.

۱. زده کوونکي دې په ټولگي کې اويا دباندې په يوه گروپ کې سره کېښي د هرچا چې د انا او يا نورې په زړه پورې کيسې زده وي په نوبت سره دې نوروته ووايي.

۲. زده کوونکي دې د لن لیک تمرين په خپلو کتابچو کې وليکي.

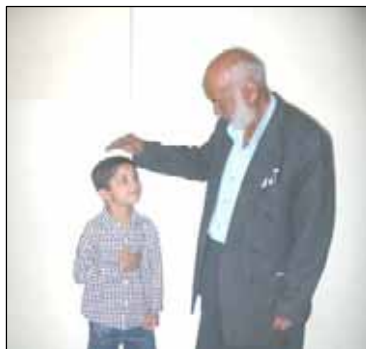

کورنۍ دنده

انا

انا ماته کيسې کوي.

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي په دې پوه شي چې ټول خلک د درناوي وړ دي.

پوښتنې:

۱. تاسې دخلکو څه ډول درناوی کوئ؟
۲. درناوی چاته باید وشي؟
۳. ستاسو له نظره کوم کارونه ښه دي؟

درناوی

ټول انسانان که ښځې دي او که نارینه، که سپین ږيري وي او که ځوانان او یا ماشومان ، د درناوي وړ دي. ښه ماشومان د ټولو خلکو د درناوی کوي. په هر کار کې نوبت مراعاتوي. د سپین ږيرو نه مخ ته نه ځي. د چا په خبرو کې نه لوبېږي. او دوی تل له هر چا سره ښه چلند لري.

۱. زده کوونکي دې په نوبت سره دټولگي مخ ته راشي او زده کوونکو ته دې

په دې هکله چې دوی څه ډول او چا ته درناوی کوي ، خبرې وکړي.

۲. زده کوونکي دې دلمن لیک تمرین په خپلو کتابچو کې ولیکي.

کورنۍ دنده

درناوی

ټول انسانان ددرناوي وړ دي

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د دوستۍ او د ملګرتيا په ارزښت پوه شي، دنوو کلمو ليکل او لوستل زده کړي.

پوښتنې:

۱. تاسې دوستان لری؟
۲. آیا تاسو له چاسره څه ډول مرسته کړې ده، ؟
۳. د ښه دوست درلودل څه ګټې لري؟

دوستي او ملګرتيا

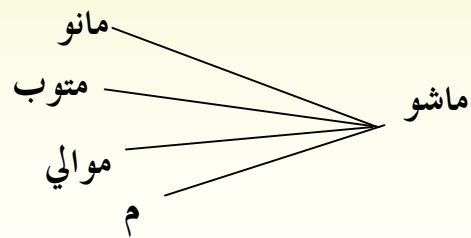
توريالی د زمرک ښه ملګری دی. دوی همپشه له یو بل سره مرسته کوي. کله چې یو خپه وي، نود خپل زړه حال بل ته وايي. زمرک د یوه کار کولو څخه مخکې دخپل ملګري سره مشوره کوي. دوی همپشه له یو بل سره لوبې او ساعت تپري هم کوي.

۱. زده کوونکي دې په خپلو گروپونو کې په نوبت سره دخپلو دوستانو

او ملگرو دښو کړو وړو په هکله خبرې وکړي.

۲. زده کوونکي دې د لن لیک تمرین په خپلو کتابچو کې وليکي.

کورنی دنده

دوستي

توريالی دزمرک ملگری دی

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د روغې جوړې په ارزښت او اړتیا پوه شي او د نووکلمو لیکل اولوستل زده کړي.

پوښتنې:

۱. پخلاينه څه ته وايي؟
۲. د مرورو کسانو پخلا توب تاسو ليدلی دی؟
۳. آیا تاسو کوم وخت له چاسره لانجه کړې ده؟
۴. آیا تاسو څوک پخلا کړي دي؟

روغه جوړه

کله چې د ماشومانو ترمنځ لانجه پيداشي بيا
دوی له يو بل سره لوبې او خبرې نه کوي.
مرور ماشومان بايد د ملگرو په مرسته پخلا
شي. ترڅو خپلو لوبو ته دوام ورکړي.

۱. زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې د (روغې جوړې) په هکله

کيسې وکړي، د مثال په توګه : دوی دچاسره په څه شي شخړه کړې ده.

او بيا څه ډول پخلا شوي دي؟

۲. زده کوونکي دې دلمن لیک تمرین په خپلو کتابچو کې وليکي.

کورنۍ دنده

روغې جوړه

ماشومان تل له یو بل سره روغې جوړه

د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي له کتاب سره مینه پیدا کړي او ښې ساتنې ته یې وهڅول شي.

پوښتنې:

۱. ولې کتاب ستاسې ښه ملگری دی؟
۲. له دې کتاب څخه مو څه شیان زده کړي دي؟
۳. په دې کتاب کې مو کوم شیان خوښ دي؟
۴. کتاب باید څه ډول وساتل شي؟

کتاب

نوم زما کتاب دی	تاته مې خطاب دی
زه ستا ښه آشنا یمه	تاته کیسې وایمه
خومره ښې کیسې لرم	شاتونه خوږې لرم
مشق دې دلیکنویم	هم دې دلوستلویم
پام مې په ساتلو کړه	په پانو اړولو کړه
پاک مې له گردونو کړه	پام په انځورونو کړه

ښکلی مې هر باب دی

نوم زما کتاب دی

ارواښاد محمد عثمان نژند

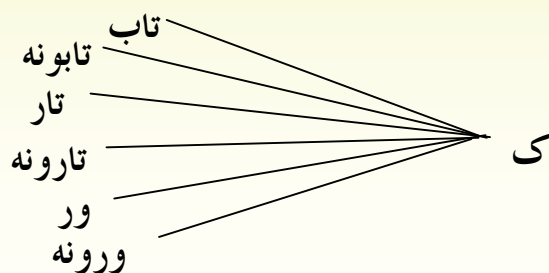

۱. زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې د کتاب په هکله یوه- یوه جمله

ولیکي او بیا دې د خپل ګروپ جملې په یوه پاڼه کې ولیکي او دټولګي په

مخ کې دې ولولي. هر ګروپ دې داکار په نوبت سره سرته ورسوي.

۲. زده کوونکي دې د لمن لیک تمرین په خپلو کتابچو کې ولیکي.

کورنی دنده

کتاب

کتاب زمونږ ملګری دی.

دهیلی خرننگه بچی

هیلی او دهغی بچیان په خپلو منځو کې
یو بل ته ډیر گران وو او په خوشحالی
یې ژوند کاوه.

کله چې وروستی بچی له هکې څخه
راووت، د هغه رنگ خړ او له
نور و بچیانو څخه لوی و.

مورته خر بچی د نورو په خپر گران و
ولې نورو بچیانوته دا خر بچی چې دهغو
په شان نه و، گران نه و، خوراوه به
یې. او ویل یې چې هغه بدرنگه دی.

خر بچی دهغو له لاسه ډپر په تنگ و
او له کوره لبرې ولاړ. هغه هلته یوازې
شو او ډارېده. هغه په خپل کور
او خپلوانو پسې خپه شوی و.

هوا سرېدله، يوه ورځ يې وليدل چې
لوی الوتونکي ډېر پورته په هوا کې
الوزي. هغه الوتونکي ډېر ښکلي وو.
کوچني بچي وويل: کاشکې زه بدرنگه
نه وي.

په پسرلي کې هغې، همغه ښکلي
الوتونکي بياهم وليدل. داخلي هغه مرغان
ددې مخې ته راکوز شول او ورته يې
وويل: چې ته زموږ په څېر يوه هيلۍ يې.

دې باور نه کاوه، خوچې کله یې ترخپلو
پښولاندي او بوکې وکتل، خپله خپره یې
ولیده پوه شوه، چې دا یوه بدرنگه هیلې
نه، بلکې هغه نوره غټه شوې او دیوې
ښکلې هیلې په خپرده.

د پوهنې ترانه

پوهنه ده رڼا ————— وطن ته موبنګلا
کتاب او قلم ————— زموږه رهنما

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

وطن زما يې ځان ————— له تانه شم قربان
ته وينه دافغان ————— ته لوړ په ټول جهان

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

آباد اوسې آباد ————— وطنه ته شې بناد
موږه سربندوپه تا ————— اوس ساتو دې آزاد

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

ته کور يې هم مې کور ————— ته پلاريې هم مې مور
ته زړه دآسيا ————— او زما دسترګو تور

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

ته ننگ يې دآريا ————— او تاج يې ديعا
څارېر مه له تا ————— افغانستان زما

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**